

Handläggare
Thérèse Salomon
Telefon: 08-508 08 000

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 2 2022 för Kungsholmens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Kungsholmens stadsdelsnämnd godkänner förslaget till tertialrapport 2 2022 med bilagor.
2. Stadsdelsnämnden anmäler omslutningsförändringar om 44,5 mnkr.
3. Stadsdelsnämnden ansöker om investeringsbudget om 3,0 mnkr för inventarier och maskiner.
4. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	6
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	37
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	46
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	46
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	47
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	49
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	50
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	55
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	60
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	60
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	62
Uppföljning av ekonomi	70
Uppföljning av driftbudget	70
Resultatenheter	79
Investeringar	80

Omslutningsförändringar.....	82
Budgetjusteringar.....	83
Medel för lokaländamål	83
Analys av balansräkning	83
Övrigt	84
Intern kontroll	84
Särskilda redovisningar	86
Agenda 2030.....	86
Jämställdhet	86
Barns rättigheter	87
Nationella minoriteters rättigheter	88
Övrigt	88

Bilagor

Bilaga 1: Blanketts T2 2022 SDN08

Bilaga 2: Uppföljningsrapport näringsliv - Kungsholmens sdf

Bilaga 3: Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål

Bilaga 4: Sjukfrånvaro juli 2022

Bilaga 5: Verksamhetsvolym och statistik aug 2022

Sammanfattande analys

I tertialrapport 2 redovisas hur och i vilken omfattning nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål. Fokus ligger på avvikelser och åtgärder för att nå måluppfyllelse.

Stockholms stad genomför årligen brukarundersökningar inom flera av stadens verksamhetsområden. Det är ett verktyg för att utveckla och höja kvaliteten på våra verksamheter. Resultaten från brukarundersökningarna utgör flera av indikatorerna i rapporten. Hittills redovisas resultat från förskoleundersökningen samt stadens- och socialstyrelsens gemensamma undersökning för äldreomsorgen avseende hemtjänst och vård- och omsorgsboende. Svarsfrekvensen inom förskoleundersökningen är 68 procent, för hemtjänsten 60 procent och för vård- och omsorgsboende 42 procent. För äldreomsorgen är svarsfrekvensen i linje med staden och tidigare svarsfrekvens. Svaren bör dock ses i kontexten av att coronapandemin pågått i två år när svaren samlades in. Det har påverkat samhället generellt och tillvaron för många äldre personer med äldreomsorg i synnerhet.

I tertialrapporten redovisas också resultat av medborgarundersökningen. Undersökningen har i år skickats ut till 9 850 personer inom staden och svarsfrekvensen ligger på 46 procent. Det medför att den statistiska säkerheten är förhållandevis låg och på stadsdelnivå hamnar den runt +/- 5 procentenheter.

Under respektive mål för verksamhetsområdet redovisas en kortfattad beskrivning av den verksamhet som bedrivits. För indikatorer som inte uppfylls helt alternativt prognostiseras att inte uppfyllas helt lämnas en kommentar. Jämställdhetsanalyser redovisas när det är möjligt, alternativt till verksamhetsberättelsen när vidare analys har genomförts. Jämställdhetsarbetet beskrivs sammanhållet i slutet av rapporten under Agenda 2030.

Förvaltningens bedömning är att nämnden kommer att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Andelen personer som uppbär ekonomiskt bistånd har minskat, till följd av att fler har blivit självförsörjande samt att inflödet av ärenden gått ned. Arbetet med att hjälpa hushåll till hållbara boendelösningar behöver fortsätta. Kungsholmen har, i förhållande till Norrmalm och Östermalm, ett högt antal hushåll i akut logi respektive högt antal barn i osäkra boendeförhållanden. Samverkan med andra enheter inom socialtjänsten, andra myndigheter och regionen samt månatlig, systematisk uppföljning av hushåll placerade i akut logi är viktiga delar i arbetet. Årsmålet för feriearbetare har uppnåtts.

Det trygghetsskapande arbetet är fortsatt prioriterat. Samverkansöverenskommelsen med Polisen har reviderats och en aktuell lägesbild över stadsdelsområdet har gjorts i samband med revideringen. I jämförelse med 2021 konstateras det att antalet polisanmälda brott i stadsdelen totalt sett har minskat. För att öka tryggheten i områden som upplevs och identifierats vara mest otrygga arbetar förvaltningen med platssamverkan för områdena Fridhemsplan, Stadshagen och Hornsbergsstrand. Arbetet sker enligt stadsledningskontorets samverkansmodell och förvaltningen är i fas enligt modellen.

Förbättrad belysning för ökad trygghet genomförs på flera platser som; Broparken, Fredhällsparken och lekplatsen i Kristinebergsparken. Medborgarundersökningen visar att 90 procent upplever trygghet i den stadsdel där man bor. Resultatet är det högsta i staden.

Resultaten i årets förskoleundersökning visar att vårdnadshavarna upplever att Kungsholmens kommunala förskolor håller en hög kvalitet. Det gemensamma utvecklingsarbetet om lek har fallit väl ut. Arbetet har bidragit till lärande utifrån många olika ämnen då barnen i leken utforskat både språk, matematik, naturvetenskap och mycket mera. Kommunikationen med vårdnadshavarna har utvecklats. Förvaltningen kan se att lärloggarna, som görs synliga i Skolplattformen, har fått en högre kvalitet genom kollegialt lärande.

Förebyggande och tidiga insatser ger barn och unga goda uppväxtvillkor. Alla Barn i Centrum föräldrträffar (ABC) har kunnat erbjudas till de föräldrar som önskat. Två utbildningar, Komet föräldrträffar, kommer att ske under hösten. Intresset till Komet är stort och för att minska kön har förvaltningen utbildat fler ledare.

För att samarbetet mellan skola, förskola och socialtjänst ska utvecklas och bli bättre har förvaltningen under året arbetat med att utforma en lokal överenskommelse för barn i behov av särskilt stöd (BUS). Överenskommelsen är nu undertecknad av alla parter och arbete i BUS-styrgrupp och arbetsgrupp pågår. Det prioriterade temat för året är skolfrånvaro.

Det vräkningsförebyggande arbetet fortgår. Under tertialet har sex avhysningar skett. Förvaltningen fick kännedom om avhysningarna i ett sent skede och de gick inte att avvärja. För att förhindra avhysningar är det viktigt med tidig kännedom om risk för avhysning och meddelande från Kronofogden.

Inom verksamheterna för personer med funktionsnedsättning pågår ett flera kompetenshöjande insatser som utbildning i social dokumentation och juridisk handledning. Under tertialet har samtliga gruppboheter certifierats i det pedagogiska ramverket.

Resultaten i årets brukarundersökning inom äldreomsorgen visar sammantaget att det finns flera utvecklingsområden. Graden av nöjdhet skiljer sig dock åt mellan verksamheterna och skiftar mellan olika frågor. Verksamheterna ska återkoppla resultatet till brukarna och analysera hur respektive verksamhet kan utvecklas framåt.

Baltzars träffpunkt har varit i full gång under våren och sommaren. Positiva förändringar inom verksamheterna är att möjligheten till utevistelser stärkts genom att medarbetare anställts för detta ändamål samt att följsamheten till basala hygienrutiner har förbättrats sedan förra tertialet.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Samverkan med det lokala näringslivet sker genom samverkansmöten samt uppföljning av verksamheter på entreprenad. Företagsdialog tillsammans med Kungsholmens lokala företagareföreningar och fastighetsägarföreningar är planerat till hösten.

Nämndens parker och grönområden möjliggör en mångfald av fritidsaktiviteter. Efter två års uppehåll på grund av pandemin arrangerade stadsdelsnämnden nationaldagsfirande i Rålabhovsparken. Det blev en välbesökt familjefest med många olika aktiviteter och mat från världens alla hörn. Under tertialet har lekplatsen i Kristinebergsparken rustats upp och

utegymmet i Broparken på Stora Essingen är färdigställt och öppnar för allmänheten under hösten.

Baltzars träffpunkt för äldre har varit i full gång under tertialet. En trädgårdsgrupp har startats där äldre har möjlighet att bland annat odla grönsaker som sedan skördas och serveras som tillbehör till lunchen. Flera bussutflykter har genomförts. Fritidsgården Kuggen har också varit öppen, men dock inte lika välbesökt.

Arbetet med att stärka den biologiska mångfalden pågår, bland annat genom det förvaltningsgemensamma temat Klimatsmart mat där inköp av ekologiska livsmedel och måltider och klimatpåverkan av upphandlade livsmedel och måltider är extra relevanta.

Det systematiska arbetet med stadsdelsområdets träd har pågått under perioden med garantiskötsel av nyligen planterade träd samt planering för trädinventeringar och återplantering.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen prognostiserar ett överskott om 37,0 mnkr före respektive 28,3 mnkr efter resultatdispositioner. Det största överskottet prognostiseras liksom tidigare under året i första hand inom äldreomsorgen. Överskottet bedöms vara en effekt av pandemin då verksamheten hittills i år haft ett betydligt lägre behov av vård- och omsorgsplatser än tilldelade och budgeterade medel. Det största underskottet finns inom ekonomiskt bistånd.

Nämndmålet *Kompetenta ledare och medarbetare skapar tillsammans en hälsosam arbetsmiljö* bedöms delvis uppfyllas. Sjukfrånvaron fortsätter att sjunka och resultaten från årets medarbetarenkät skiljer sig marginellt från föregående år. Resultatet för *Ledarskapsindex* har sjunkit något. Förvaltningen fortsätter under hösten med ledarskapsutveckling utifrån stadens nya chefsprofil och förvaltningens framtagna lönekriterier för chefer.

Ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs inom samtliga verksamheter och samverkan med akademien är god. Som en del i förvaltningens kvalitetsarbete har Vuxenenheten sammanställt ett bidrag till stadens kvalitetsutmärkelse. Äldreomsorgen kommer att lämna in ett bidrag till stadens tävling Framsteget som handlar om att belöna och synliggöra innovativa metoder, arbetssätt eller lösningar som uppmuntrar till utveckling inom staden. Äldreomsorgens bidrag handlar om satsningar som görs *inom kognition*.

Arbetet med att effektivisera lokalanvändning pågår löpande under året bland annat genom att samutnyttja befintliga lokaler. Projektarbetet kring flytten av förvaltningslokalerna till Tekniska nämndhuset har påbörjats.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppnås under året. Till inriktningsmålet hör fem mål för verksamhetsområdet och elva nämndmål. Bedömningen

grundar sig på att samtliga verksamhetsområdes mål och underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt under året.

Analys och en kortfattad beskrivning av nämndens bidrag till kommunfullmäktiges inriktningsmål redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

● Uppfylls helt

Analys

Prognosen för helåret är att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Förvaltningens bedömning bygger på att antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat till följd av att fler har blivit självförsörjande och minskat antal nya ärenden. Även antalet hushåll i akut logi har minskat. Arbetet med kontinuerliga uppföljningar och samverkan har varit bidragande till att målen och de förväntade resultaten uppfylls. Arbetet med att fler ska bli självförsörjande och ha hållbara boendelösningar bidrar till mål 1: Minskad fattigdom, mål 2: Ingen hunger, mål 3: God hälsa, mål 5: Jämställdhet och mål 8: Minskad ojämlikhet i Agenda 2030.

På Kungsholmen är människor självförsörjande och vägen till arbete är kort

Förvaltningen eftersträvar att andelen självförsörjande på Kungsholmen ska vara hög. Under tertialet har flera positiva förändringar skett samtidigt som det fortfarande kvarstår utmaningar. Bland de positiva förändringarna kan nämnas att antalet hushåll med ekonomiskt bistånd minskat från 171 i januari till 148 i juni, detta till följd av att fler har blivit självförsörjande samt minskat inflöde av ärenden. Antalet barn i hushåll med ekonomiskt bistånd har också minskat.

Ytterligare en förändring är antalet hushåll som uppbär försörjningsstöd på grund av arbetslöshet, antalet har under året sjunkit från 75 hushåll till 52 och är nu i nivå med tiden innan pandemin. Andelen med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd (10-12 månader) har också minskat men utgör trots det 75 procent av alla hushåll i behov av ekonomiskt bistånd på Kungsholmen. Den främsta orsaken är arbetslöshet. Denna målgrupp har låg konkurrenskraft och förankring på arbetsmarknaden vilket försvårar möjligheten att komma ut i arbete. Ett fortsatt utvecklingsområde för förvaltningen är därmed att arbeta med riktat stöd till denna målgrupp utifrån samverkan och samordnade insatser med andra enheter inom förvaltningen, andra myndigheter och Region Stockholm.

Medelbidraget på Kungsholmen har det senaste året fluktuerat och en jämförelse mellan januari och juni 2022 visar att medelbidraget har höjts. Trots att förvaltningen har en jämförelsevis låg genomsnittlig hushållsstorlek om 1,4 personer utmärker sig Kungsholmen med att ha ett medelbidrag över stadens genomsnitt. En möjlig förklaring till det höga medelbidraget är bidragstiden som är längre på Kungsholmen i jämförelse med staden. En annan förklaring är att de till antalet få större hushållen med ekonomiskt bistånd som finns inom förvaltningen bidrar till högre bidrag. Det är också möjligt att det jämförelsevis stora

antalet hushåll i akut logi som Kungsholmen har påverkar det höga medelbidraget eftersom dessa placeringar kan vara både långa och kostsamma.

Efter ett förtydligande gällande regler för offentligt skyddat arbete (OSA) kommer inte anställning inom ideella organisationer och föreningar vara möjligt fortsättningsvis, utan det kommer endast vara möjligt på arbetsplatser i stadens egen regi. Det innebär att åtta nio personer, ca 85 %, av de OSA-anställda på Kungsholmen framöver kan komma att förlora sin anställning och försörjning och istället vara i behov av försörjningsstöd. Förvaltningen behöver därför arbeta aktivt för att hitta andra arbetsplatser i stadens regi eller andra arbetsmarknadsinsatser för dessa brukare.

Osäkra boendeförhållanden

Under föregående tertial identifierade förvaltningen att Kungsholmen i jämförelse med innerstadsdelarna Norrmalm och Östermalm hade högt antal hushåll i akut logi respektive högt antal barn i osäkra boendeförhållanden. Båda dessa har sjunkit under året men förvaltningen bedömer att antalen bör minska ytterligare då de fortfarande är högre i jämförelse med Norrmalm och Östermalm. För att minska antalet hushåll i akut logi och barn i osäkra boendeförhållanden erbjuds stöd från förvaltningens bostrateg och individuellt utformat stöd, alla ska ha en planering mot en hållbar boendelösning. Samverkan med andra enheter inom socialtjänsten, andra myndigheter och regionen samt månatlig, systematisk uppföljning av hushåll placerade i akut logi är viktiga delar i arbetet med att hjälpa hushåll till hållbara boendelösningar. Barnfamiljer är en prioriterad målgrupp.

För nyanlända personer och familjer i genomgångsbostäder sker tät samverkan med samhällsvägledningen, SHIS och etableringscentrums matchningsteam i syfte att stötta ut i självförsörjning och förebygga behov av akut logi. Samverkan sker även med Arbetsförmedlingen och Jobbtorg i planering mot egen försörjning, vilket ger ökad möjlighet för personer att kunna teckna boendekontrakt.

Samhällsvägledning för nyanlända

Arbetet pågår enligt verksamhetsplan. Ett gott exempel under perioden är den samverkan som skett mellan samhällsvägledningen och socialtjänsten kring hushåll som av olika skäl saknat förmåga att på egen hand lösa sin fortsatta boendesituation. Samverkan har medfört att fler personer i samband med utflytt från genomgångsbostäder haft ett ordnat boende. Bostadsvägledning är fortsatt prioriterat och erbjuds alla hushåll i genomgångsbostäder. Förvaltningen konstaterar dock att det saknas ett sammanhållet stöd för den grupp nyanlända som inte är läs- och skrivkunniga och som ofta behöver mer individanpassat stöd och vägledning under en längre tid än vad som nu ges via staden centralt. Det är önskvärt att organisatoriskt i staden se över hur denna grupps behov av stöd kan tillgodoses även efter det initiala mottagandet.

Feriearbete

För att fler ungdomar ska få möjlighet till feriejobb höjde förvaltningen ambitionen under föregående tertial från 140 till 208 platser. Utfallet visar att förvaltningen har uppnått den nya ambitionen. Under året har 254 ungdomar blivit erbjudna feriejobb, 47 ungdomar har tackat nej. 207 ungdomar skrev på anställningsavtal men tre valde att avbryta sin anställning innan

arbetet påbörjats. 48 platser var upphandlade via Grön stad medan övriga platser var i egen regi, frivilligorganisationer eller centralt upphandlade platser via Arbetsmarknadsförvaltningen. 27 ungdomar med funktionsvariation eller sociala skäl har haft anställning och denna grupp har prioriterats i tilldelningen av platser.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,5 %			0,5 %	0,5 %	0,5 %	2,7 %	Tertial 2 2022
Analys Förvaltningen har justerat värdet för årsmålet avseende indikatorn under innevarande budgetår. Värdet för årsmålet har sänkts från 0,7 till 0,5.								
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,31 %	0,41 %	0,29 %	0,35 %	0,3 %	0,3 %	1,5 %	Tertial 2 2022
Analys Förvaltningen har justerat värdet för årsmålet avseende indikatorn under innevarande budgetår. Värdet för årsmålet har sänkts från 0,4 till 0,3. Andelen personer på Kungsholmen som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen har sjunkit under året och ligger 0,01 enheter över årsmålet. Pandemin och dess effekter på arbetsmarknaden gav att ett ökat antal personer i befolkningen erhöll ekonomiskt bistånd. Trenden har avtagit och andelen personer som söker ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet sjunker. Prognosen är att årsmålet kommer att uppnås och att andelen individer som har ekonomiskt bistånd fortsätter att minska genom fortsatt arbete med individuellt stöd, systematisk uppföljning och samverkan.								
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)				85,71	64	64	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,25 %	0,3 %	0,21 %	0,26 %	0,25 %	0,25 %	1,0 %	Tertial 2 2022
Analys Förvaltningen har justerat värdet för årsmålet avseende indikatorn under innevarande budgetår. Värdet för årsmålet har sänkts från 0,3 till 0,25.								
   Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	5 st			5 st	5 st	5 st	800 st	Tertial 2 2022
Analys Uppdelning fördelat på män respektive kvinnor redovisas inte eftersom antalet är för lågt.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal tillhandahållna platser för feriejobb	208			171	208	140 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	3			1	5	5 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022
Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	55			255	190	190	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
Analys								
Årsmålet bedöms kunna uppfyllas. Antalet tillhandahållna praktikplatser redovisas för det specifika tertialet och ackumuleras i verksamhetsberättelsen.								
Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	207 st	91 st	116 st	168 st	207	140 st	9 000 st	Tertial 2 2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden ska med stöd av stadsdelsnämnderna utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser definiera stadsdelsnämndernas ansvar för förberedande insatser inför inskrivning på Jobbtorg Stockholm	2022-01-01	2022-06-30	
Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och i dialog med stadsdelsnämnderna, utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser, föreslå hur helhetsansvaret för arbetsmarknadsinsatsen Stockholmsjobb, inklusive samordning och anställning, kan åläggas arbetsmarknadsnämnden	2022-01-01	2022-06-30	

Nämndmål: 1.1.1 På Kungsholmen är människor självförsörjande och vägen till arbete är kort

Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att erbjuda individuellt utformade insatser utifrån den enskildes behov och förutsättningar för att den enskilde ska nå egen försörjning. Personer som söker ekonomiskt bistånd på grund av att de blivit arbetslösa under den rådande pandemin ges insatser för att biståndstiden ska bli kort. Nyanlända får samhällsvägledning med fokus på bostadsanskaffning. Rehabiliteringsinsatser ges till personer med socialmedicinska arbetshinder i samverkan med Jobbtorg och Samordningsförbundet

Stockholm stad. Arbetet med personer i osäkra boendeförhållanden utvecklas under året. Arbetet med att minimera felaktiga utbetalningar intensifieras.

Förväntat resultat

Andelen personer på Kungsholmen med egen försörjning är fortsatt hög. Andelen barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd är fortsatt låg. Samhällsvägledning ökar möjligheten för nyanlända att etablera sig i samhället. Personer med socialmedicinska arbetshinder går vidare till egen försörjning efter rehabiliteringsinsatser.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stärka samordningen av det förebyggande arbetet avseende hushåll med osäkra boendeförhållanden, med särskilt fokus på äldre, vuxna och barnfamiljer	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls helt

Analys

Prognosen för helåret är att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundar sig på att de tre underliggande nämndmålen kommer att uppnås helt under året. Verksamhetsområdet berör flera av målen i Agenda 2030, till exempel mål 3: god hälsa och välbefinnande, mål 5: jämställdhet och mål 16: fredliga och inkluderande samhällen med särskilt fokus på att eliminera övergrepp, utnyttjande och alla former av våld mot barn. Förvaltningen bidrar till målen i Agenda 2030 genom att arbeta för ett stadsdelsområde som är tryggt och säkert för både kvinnor och män. Se exempel på detta nedan.

Kungsholmens stadsdelsområde är tryggt och säkert

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. För att uppnå målet, de förväntade resultaten och indikatorerna arbetar förvaltningen systematiskt och i samverkan med invånare, besökare och verksamma i stadsdelen. Arbetet med att ha aktuella lägesbilder över stadsdelsområdet pågår och förvaltningen har genomfört effektiv samordning av trygghet (EST) även under sommaren. Problemet med bedrägerier mot äldre och problem kopplat till narkotika fortsätter men med en viss nedgång. Förvaltningen följer resultatet för att se om nedgången är bestående. Se nedan (samverkansöverenskommelse med polisen) för mer information kring brott i stadsdelen. För att ytterligare utveckla arbetet med trygghet har förvaltningen omvandlat tjänsten som preventionssamordnare till trygghets- och preventionssamordnare.

Förvaltningen har ansökt om ett fortsatt bevakningsområde enligt 3 § lagen om ordningsvakter. Områdena gäller Fridhemsplan, Fleminggatan och Stadshagen. Polisen har gett bifall till ansökan och beslutet gäller till och med september 2025. Förvaltningen ansökte även om en utökning av dessa tre områden, det vill säga ett större område än det som redan

ingår vid Fridhemsplan, Fleminggatan och Stadshagen, men den ansökan avslogs då polisen ansåg att det ej fanns ett särskilt behov av ordningsvakter i det utökade området.

Platssamverkan

För att öka tryggheten i områden som upplevs och identifierats vara mest otrygga arbetar förvaltningen med platssamverkan för områdena Fridhemsplan, Stadshagen och Hornsbergsstrand. Det finns även två ämnesorienterade arbetsgrupper knutna till grupperna för Fridhemsplan och Stadshagen; en som rör förskola och en som rör verksamheter som riktar sig till personer i missbruk. Deltagarna består av civilsamhället, näringsidkare, regionen, polisen och Stockholms stad. Arbetet sker enligt stadsledningskontorets samverkansmodell och förvaltningen är i fas enligt modellen. Fridhemsplan och Stadshagen är nya för i år och en analys och jämförelser kring förbättringar kan ännu inte göras för dessa två områden. Utifrån modellen med platssamverkan arbetar förvaltningen med placemaking. Placemaking innebär att stadsdelsförvaltningens närvaro i miljöer som är extra utsatta ökar. För att öka tryggheten i parker har förvaltningens fritidsverksamhet under sommaren flyttat utomhus till områden som ingår i platssamverkan. Gällande gruppen som rör förskolan har det varit möte kring en förskola där förskolan, socialtjänst och bostadsbolaget medverkat. Det har rört frågor om tryggheten runt fastigheten. Åtgärder som har gjorts är daglig städning, rondering med ordningsvakter och dialog med de som befinner sig i huset. Åtgärderna har gett resultat och gruppen har kunnat avslutas men kan startas upp igen om problemen återkommer.

Hornsbergsstrand

Platssamverkan har skett i området Hornsbergsstrand under flera år och detta har gett ett bra resultat. Invånarna som bor där har uttryckt att det har blivit lugnare i området. Många av de problem som funnits har varit kring trafiksituationen, ordningsstörningar, samt renhållning. Problemen har lyfts löpande under åren och många av dessa har hanterats och åtgärdats. Till exempel har man infört geo-fencing som sänker farten på elsparkcyklar, satt upp farthinder och förbättrat samverkan med parkeringsvakter utifrån parkeringsproblematik. Från socialtjänstens sida har fältassistenterna befunnit sig i området både under dag- och kvällstid vilket har ökat tryggheten för alla som befinner sig i området.

Förvaltningen ser att den goda samverkan mellan förvaltningen, polisen och verksamheter i området behöver fortsätta för att upprätthålla den positiva effekt åtgärderna har gett även i framtiden.

Samverkansöverenskommelse med polisen

Samverkansöverenskommelsen har reviderats och en aktuell lägesbild över stadsdelsområdet har gjorts i samband med revideringen. I jämförelse med 2021 konstateras det att antalet polisanmälda brott i stadsdelen totalt sett har minskat. Trots den totala minskningen framkommer en ökning i brottsstatistiken för narkotikabrott. Denna ökning beror främst på polisens punktinsatser vid Fridhemsplan, vilket har lett till att fler personer har gripits för narkotikabrott.

Arbete med att stävja fusk, oegentligheter och organiserad brottslighet

Förvaltningen har befintliga rutiner för att upptäcka, agera och förebygga välfärdsbrott och arbetet med att utveckla dessa är pågående. Framförallt behöver kunskap om rutiner gällande hur medarbetare ska agera i händelse av välfärdsbrott utvecklas och spridas. Under tertiåret

har förvaltningen fokuserat på att öka kunskapen om välfärdsbrott hos socialtjänstavdelningens enhetschefer genom spridning av Att upptäcka, utreda och förebygga välfärdsbrott – handlingsplan 2022-2025. Eftersom arbetet med välfärdsbrott ska genomsyra hela organisationen kommer en liknande presentation att hållas för förvaltningsledningen och delar av förvaltningsledningen kommer att delta vid en konferens i ämnet.

Beredskapsarbete

Under första tertialet inleddes ett arbete med att utveckla krisorganisationen och uppdatera nämndens krisledningsplan. Den nya organisationen ska testas genom övning under hösten. Arbetet med att kontinuitetsplanera nämndens verksamheter fortsätter och länkas samman med RSA-arbetet som startar upp under hösten.

För att säkerställa att invånarna i Stockholms stad kan få tillgång till grundläggande behov, vid särskilda typer av samhällsstörningar, har staden möjlighet att aktivera så kallade trygghetspunkter. Till trygghetspunkterna kan medborgare vända sig för att få information om händelsen, värme, vatten, möjlighet att värma medhavd mat, möjlighet att ladda telefon, vila, möjlighet till personhygien, krisinformation, krisstöd och enklare omplåstring. Inom stadsdelsområdet är tre platser utsedda till trygghetspunkter; Bolinderssalen, Essinge kyrka och S:t Görans kyrka. Arbetet pågår med att förbereda och rusta lokalerna utifrån stadens modell.

Parker och grönområden är trygga, välskötta, tillgängliga och välkomnande

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att medborgarna och besökarnas nöjdhet med skötsel och renhållning i parkerna på Kungsholmen ska öka och att parkerna utvecklas i dialog med Kungsholmsborna.

I syfte att aktivera och på så sätt bidra till ökad trygghet på Kristinebergshöjden anlades en stadsodling där 2021 och en odlarförening som ska odla på platsen har tecknat avtal med Stockholms stad under perioden. Förvaltningen ansökte i samband med Tertialrapport 1 om extra trygghetsmedel för att fortsätta arbetet kring Kristinebergshöjden och specifikt marken där Trafik Stockholm tidigare låg. Ansökan avsåg åtgärder för att hindra uppställning av bilar och för att göra platsen mer trivsamt och anpassad för vistelse. Ansökan avlogs och därmed kommer endast hinder för uppställning av bilar att genomföras under året.

Det nya permanenta utegymmet i Broparken på Stora Essingen har färdigställts och öppnar för allmänheten under hösten. Utegymmet väntas bidra till fler parkbesökare och större anledning att stanna till i parken på promenad eller löprundan. I samarbete med trafikkontoret förstärks belysningen på platsen. Förbättrad belysning för ökad trygghet vid tennisbanan i Fredhällsparken genomförs under hösten. Trafikkontorets byter under hösten belysning i hela Fredhällsparken. Ny och förbättrad belysning i Sysslomansparken, Sven Wallanders park och Kaplanstrappan planeras och utförs 2023.

Under vårvintern upptäcktes att en så kallad kallmur som håller uppe del av marken vid Kvarnberget i Grubbensområdet, har underminerats och destabiliserats. Lösa stenblock riskerar att rulla nerför slänten mot anslutande gångväg. Arbetet med att laga muren avslutades under sommaren. Förvaltningen har under perioden tillsammans med Trafikkontoret, Polisen och fastighetskontoret arbetat för att den nya restaurangetableringen

på Smedsudden ska fungera väl ur trygghets- och säkerhetssynpunkt.

Första etappen av upprustningen av Polishusparken pågår och avslutas under hösten. Upprustningen syftar till att skapa en mer hållbar och attraktiv parkmiljö med utgångspunkt i den historiska och nutida gestaltningen. Konstrådet har beslutat om konstnärlig gestaltning i parken och ett nytt offentligt konstverk ska vara på plats hösten 2023. Upprustningen av Kristinebergsparkens lekplats avslutas i september. Målet är att skapa en lekfull och fantasieggande plats anpassad till den värdefulla naturmiljön som omger lekplatsen. Belysningen förstärks också inne på lekplatsen.

I Rålambshovsparken pågår förnyelse av parkentrén vid den så kallade Snurran. Genom nya planteringar och genom att upptrampade stigar permanentas och höjddjusteras, så blir entrén mer tillgänglig. Det offentliga konstverket Domarring som står här har renoverats i samarbete med Stockholm konst. I Mariebergssområdet, vid Wivalliusgatan, har en stentrappa som varit avstängd på grund av rasrisk, renoverats och kompletterats med nytt räcke. Upprustningen av Rinmangården vid Norr Mälarstrand har avslutats under sommaren. Gårdens gångar, gräsytor, planteringar och trappor har rustats och trapporna har försetts med räcken. Gården har även fått ny belysning.

Längs Karlbergskanalen fortsätter arbetet för att kunna ta ställning till hur strandpromenaden kan breddas. Under 2021 upptäcktes att stabiliteten inte är godkänd längs vissa sträckor och en del av promenaden stängdes av för gående. Geoteknisk expertis gör nu fördjupade utredningar. När renoveringen av Tekniska nämndhuset avslutas 2023/2024 planeras i samarbete med fastighetskontoret en förnyelse av de närliggande parkytorna.

Efter ett föreläggande från miljöförvaltningen i mars har utredning av badvattenkvaliteten vid Smeduddsbadet pågått under perioden. Utökad provtagning pågår. I T1 ansökte förvaltningen om extra medel ”Stockholm vid vatten”. Beviljade medel kommer att nyttjas för att renovera bryggväg vid Oxhålsbadet på Stora Essingen samt till nya parkmöbler vid Scoutstugan i Marieberg.

Särskild investeringssatsning i stadsmiljö

I samband med verksamhetsplan 2022 erhöll stadsdelsnämnderna extra medel för satsningar i stadsmiljön. I syfte att aktivera och på så sätt bidra till ökad trygghet på Kristinebergshöjden anlades en stadsodling där 2021. En odlarförening har startats i år och har tecknat avtal med Stockholms stad. Även i Signalparken har en ny odlarförening startat upp.

Planering av ett nytt tillfälligt utegym på Lilla Essingen pågår och kommer att anläggas under hösten. Utegygmet anläggs i väntan på kommande nybyggnation av parkmiljöer och utegym i området Primus på Lilla Essingen. Ett nytt permanent utegym i Broparken på Stora Essingen har färdigställts och öppnar för allmänheten under hösten. Utegygmet väntas bidra till fler parkbesökare och större anledning att stanna till i parken på promenad eller löprunda.

Barn och vuxna på Kungsholmen lever ett liv fritt från våld

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. För att uppnå målet och de förväntade resultaten arbetar förvaltningen med kompetenshöjande insatser, med förebyggande insatser samt erbjuder stöd till personer som har behov av det.

För att säkerställa att förvaltningens medarbetare har kompetens inom områdena våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck har en kartläggning riktad till beställarverksamheterna genomförts avseende FREDA-kortfrågor. I enkäten uppger en majoritet av handläggarna att de har tillräckligt med kunskap för att använda FREDA-kortfrågor, samtidigt finns det medarbetare som efterfrågar mer kunskap om instrumentet. Enkäten visar också att förvaltningen behöver fortsätta arbetet med att systematiskt ställa FREDA-kortfrågor. Under hösten kommer det därför att planeras för kompetenshöjande insatser med fokus på FREDA och på att utveckla befintliga rutiner avseende att ställa frågor om våld.

En konsekvens av pandemin har varit att många fysiska möten blivit inställda. Nu när fler möten sker fysiskt har möjligheten att ställa frågor om våld till brukare med funktionsvariation ökat vilket är viktigt för att uppmärksamma våldsutsatthet. För att säkerställa att frågor om våldsutsatthet ställs till brukare har en egenkontroll inom en av enheterna genomförts under nuvarande tertial. Resultatet visar att frågor om våld har ställts till 80 procent av brukarna. Flertalet av de brukare som inte hade fått frågor om våldsutsatthet hade en nyligen påbörjad kontakt med socialtjänsten och därför inte hunnit få frågan. Ytterligare egenkontroller har planerats in under hösten för att säkerställa att brukare tillfrågas om våldsutsatthet.

En viktig del i att upprätthålla och sprida kunskap om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är utbildning och kollegialt lärande. Ett exempel på detta är de workshops som en av beställarverksamheterna har haft tillsammans med LSS-bostäderna för att utbilda personalen om våld i nära relation.

För att motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samt erbjuda individuellt stöd har förvaltningen spridit Ungdomsmottagningens kampanj Prata med oss. Barn och ungdomar med erfarenhet av denna problematik har hänvisats till Ungdomsmottagningen för samtalsstöd.

Inom ramen för Samverkansöverenskommelsen mellan Kungsholmens stadsdelsförvaltning, Lokalpolisområde Norrmalm och Utbildningsförvaltningen har förvaltningens kvinnofridssamordnare och kommunpolisen på Kungsholmen träffats för att upprätthålla och utveckla samverkan inom våld i nära relation. Polisen har fått förvaltningens informationsbroschyr med kontaktuppgifter till stadens Relationsvåldscentrum för att kunna sprida inom sin verksamhet samt förmedla till våldsutsatta och våldsutövare de kommer i kontakt med.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	90 %	88 %	92 %	83 %		83 %	79 %	2022
  Andel ungdomar som i				86,08 %		88,5 %	88,5 %	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld								
  Stockholms nöjdhet med renhållning och städning	66 %	68 %	65 %	62 %		73 %	73 %	2022
Analys Årsmålet uppnås inte men resultatet, 66 procent, innebär en förbättring jämfört med föregående mätning som genomfördes då resultatet var 62 procent. Resultatet för Kungsholmen ligger något högre än resultatet för staden i stort där resultat var 64 procent, Indikatorn mäter dessutom nöjdhet med rent och städlat på både parkmark och gatemark, där stadsdelsnämnden endast ansvarar för skötseln av parkmark.								
  Stockholms nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	64 %	67 %	63 %	62 %		73 %	73 %	2022
Analys Årsmålet uppnås inte men resultatet, 64 procent, innebär en förbättring med resultatet från föregående år. Förvaltningen fortsätter sitt arbete med förbättring av uppföljning och kontroll av parkdriftsentreprenören.								
  Stockholms nöjdhet med stadsmiljön	90 %	89 %	93 %	91 %		91 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Årsmålet uppnås inte och innebär en viss försämring med föregående års mätning, vilket även följer trenden i staden i stort. Indikatorn mäter dock nöjdhet med stadsmiljön i stort, där stadsdelsnämnden endast ansvarar för skötseln av parkmark. Förvaltningen fortsätter sitt arbete med förbättring av uppföljning och kontroll av parkdriftsentreprenören.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Fastighetsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, kultur- och stadsdelsnämnderna kartlägga och prioritera det långsiktiga investeringsbehovet i stadens parklekar	2022-01-01	2022-06-30	
  Idrottsnämnden ska tillsammans med i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda var i staden det finns behov av och förutsättningar för att skapa en mer levande stad genom utegym samt anlägga utegym i enlighet med utredningens slutsatser	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samråd med fastighetsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna följa upp satsningen på trygghetsinvesteringarna. Detta för att skapa en samlad bild över de insatser som genomförts och vad resultatet blivit samt sprida goda exempel, erfarenheter och lärdomar	2022-01-01	2022-06-30	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och stadens näringsliv ta fram och implementera spetsprojekt i tio utpekade platser i staden, i syfte att stärka tryggheten och den biologiska mångfalden genom smart växtbeklädnad av väggar	2022-01-01	2022-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishantering av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering,	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
säsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar			
  Nämnder och bolagsstyrelser som omfattas av säkerhetsskyddslagen ska säkerställa att det finns resurser och kompetenser tillgängliga i den utsträckning som krävs för att upprätthålla säkerhetsskyddet och bidra i utvecklingen av stadens säkerhetsskyddsorganisation	2022-01-01	2022-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska under ledning av kommunstyrelsen utreda förutsättningar för att etablera trygghetspunkter för krisberedskap och det civila försvaret inom sitt geografiska område	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.2.1 Kungsholmens stadsdelsområde är tryggt och säkert

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen arbetar systematiskt och i samverkan för att medborgare, besökare och verksamma inom området ska uppleva stadsdelsområdet som rent, tryggt och attraktivt.

Arbetet sker utifrån Stockholms stads båda program för trygghet och säkerhet. Målet nås genom brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser. Platssamverkan planeras och genomförs i samverkan med polisen, företagarföreningar, församlingar och andra aktörer i civilsamhället. Otrygga platser identifieras genom analys av bland annat stadens trygghetsmätningar, månadsrapporter, medborgardialoger och inkomna synpunkter och avvikelser. Åtgärderna inkluderar ett barn-, jämställdhets- och tillgänglighetsperspektiv.

Förvaltningen arbetar förebyggande och uppsökande genom bland annat fältförlagt socialt arbete, föräldrastödsprogram, handlingsplan mot våldsbejakande extremism och ANDT-handlingsplanen. En god förmåga att hantera allvarliga händelser stärks genom samverkan, övning och utbildning. Erfarenheter av pandemin ska tas till vara och knyts samman med arbetet för civilt försvar och beredskapsplanering. Risk- och sårbarhetsanalyser genomförs. Kunskapshöjande åtgärder inom ramen för informationssäkerhet genomförs.

Förväntat resultat

Medborgare, besökare och verksamma inom området upplever stadsdelsområdet som rent, tryggt och attraktivt.

Förvaltningen har en uppdaterad lägesbild och preventiva insatser genomförs.

Förvaltningens samverkan med polisen och olika aktörer i civilsamhället leder till gemensamma trygghetsskapande åtgärder och en god förmåga att samverka under allvarliga händelser.

Förvaltningen arbetar förebyggande mot psykisk ohälsa som orsakas av alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS)

Förvaltningens uthållighet och förmåga att hantera kärnuppdrag och krisberedskapsuppdrag utvecklas och i händelse av allvarliga händelser har förvaltningen en god krisberedskap.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel kvinnor och män som känner sig trygga när de går hem ensamma på kvällen	70 %	73 %	68 %	62 %		65 %		2022
 Indexvärde för stadens ANDT-förebyggande arbete enligt Preventionsindex mini				65		67		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Uppstart av platssamverkan vid Stadshagen och Fridhemsplan	2022-01-01	2022-04-30	

Nämndmål: 1.2.2 Parker och grönområden är välskötta, tillgängliga och välkomnande för alla

 Uppfylls helt

Beskrivning

Skötsel och utveckling av parker och grönområden inom stadsdelsområdet utgår från mål och riktlinjer i Kungsholmens parkplan. En viktig del i arbetet med utvecklingen av stadsdelsområdets parker är att ta del av och analysera inkomna förslag och synpunkter. Parkerna sköts av upphandlad entreprenör efter en så kallad funktionsupphandling som utgår från tydliga skötsel mål. Parkupprustningar genomförs kontinuerligt utifrån investeringsbudgeten.

Förväntat resultat

Medborgarnas och besökarnas nöjdhet med skötsel och renhållning i parkerna fortsätter att öka.

Parker och grönområden utvecklas i dialog med kungsholmsborna som upplever att det finns möjlighet både till aktiviteter och till rekreation i stadsdelsområdets parker.

Kungsholmens parker är tillgängliga och attraktiva.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel invånare i stadsdelen som känner sig trygga i parker och grönområden	76 %	76	76	76 %		76 %		2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel kungsholmsbor som anser att det finns goda möjligheter till aktiviteter i parker och naturområden	79 %		84 %	77 %		80 %		2022
Analys Årsmålet uppnås inte men resultatet, 79 procent, innebär en förbättring jämfört med föregående mätning som genomfördes då resultatet var 77 procent. Resultatet för Kungsholmen ligger högre än resultatet för staden i stort där resultat var 73 procent. Förvaltningen fortsätter och arbetar efter stadsdelsnämndens verksamhetsmål om att utveckla parker med höga upplevelsevärden och plats för alla, där det ska finnas plats för såväl lek, spontanidrott och avkoppling.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ge idrottsföreningar, i samverkan med organisationen Städa Sverige, samt andra föreningar och skolor möjlighet att städa i parkerna.	2022-01-01	2022-12-31	
 Utveckla arbetssätt kring hantering av synpunkter från medborgare kring parker och grönområden.	2022-01-01	2022-12-31	
 Utveckla projektmodell för arbetet parkinvesteringar för ökad effektivitet och kvalitet.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.2.3 Barn, unga, vuxna och äldre i relationer där våld förekommer får det stöd de behöver

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom ett samordnat arbete mot våld i nära relationer. Arbetet sker utifrån Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025, Program för ett jämställt Stockholm 2018-2022 samt den lokala rutinen för arbetet mot våld i nära relationer.

Personer som är utsatta för våld erbjuds ett samordnat, individuellt stöd genom förvaltningens öppenvårdsinsats. Personer som utövar våld motiveras och erbjuds stöd för att bryta sitt beteende. Alla medarbetare har kompetens att upptäcka och identifiera våldsutsatthet hos särskilt sårbara grupper så som äldre, personer med funktionsnedsättning och personer med missbruksproblematik. Barn som upplevt våld får individuellt anpassat stöd. Barnrättsperspektivet beaktas i alla ärenden som rör vuxna som är utsatta för våld eller utsätter andra för våld.

Förvaltningen arbetar våldsförebyggande genom att erbjuda riktade informationsinsatser i

samverkan med skolor. Informationsinsatserna syftar till att öka kunskapen hos barn och unga om normer och värderingar kopplat till våld utifrån ett normkritiskt perspektiv.

Förväntat resultat

Medarbetare har kompetens kring våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck med fokus på särskilt sårbara grupper risker för våldsutsatthet.

Arbetet för att motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck sker i hela förvaltningen.

Våldsutsatta och våldsutövare erbjuds individuellt anpassat stöd.

Personer som erbjuds en insats genom Relationsvåldscentrum (RVCI) fullföljer den.

Barn och unga får verktyg för att ta avstånd från våld.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel våldsutsatta där målet med insats från Relationsvåldscentrum (RVCI) uppnåtts						70		2022
 Andel våldsutövare där målet med insats från Relationsvåldscentrum (RVCI) uppnåtts.						70		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolornas arbetar med boken och handledningen "Emmas hemlighet" kommer att följas upp.	2022-01-01	2022-12-31	
 Implementera arbetssätt och metoder för att upptäcka hedersrelaterat våld	2022-01-01	2022-12-31	
 Revidera den förvaltningsövergripande rutinen kring våld i nära relation	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppfyllas under året. Generellt ser förvaltningen en god kvalitet i den omsorg, utbildning och undervisning som erbjuds på förskolorna, vilket är i linje med mål 4: God utbildning för alla, i Agenda 2030.

Förskolan är likvärdig och främjar barns utveckling och lärande

Prognosen är att nämndmålet kommer att uppnås. Förskolorna på Kungsholmen har generellt ett fungerande vardagsarbete och en god kvalitet.

Resultaten i årets förskoleundersökning visar att vårdnadshavarna bedömer att Kungsholmens kommunala förskolor håller en hög kvalitet. 24 förskolor når 83 eller högre på frågan om "Vårdnadshavarna som helhet är nöjda med sitt barns förskola" medan 4 förskolor får ett resultat under 80 på samma fråga. Förskolorna Vågen, Purpurn, Ängsknarren, Myntet, Valvet och Kronoberg har höjt sina resultat väsentligt sedan förra året.

Alla förskolor får höga resultat för frågor som gäller trygghet och ett respektfullt bemötande.

Alla förskolor arbetar aktivt med barns inflytande och delaktighet, vilket blir synligt i den pedagogiska dokumentationen.

Alla förskolor har egna mål och förväntade resultat gällande det språkutvecklande arbetet. Det målstyrda arbetet har gett effekt gällande undervisning av språk och kommunikation. Förvaltningen kan se att samarbetet med biblioteken har ökat och att högläsningen har utvecklats på många förskolor. Flera förskolor arbetar med lekvärldar där högläsning av böcker kopplas till lekvärldar av bokens innehåll. I årets förskoleundersökning har resultaten förbättras från 81 till 84 för frågan "Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sitt språk".

En förskola beskriver de effekter de kan se hos barnen genom att de arbetat med apparna "berätta" och "författa". Arbetet har bidragit till intresse och utveckling av barnens eget berättande och teckenskapande där barnen själva tagit rollen som författare och skapat egna böcker och illustrationer.

Förskolorna beskriver att förvaltningens gemensamma utvecklingsarbete om lek haft stor betydelse för barnens möjlighet till tid, rum och ro för lek på förskolorna. Leken har bidragit till lärande utifrån många olika ämnen då barnen i leken utforskat både språk, matematik, naturvetenskap och mycket mera. Framför allt ser de att leken bidrar till glädje och meningsfulla möten och att den stärker vänskapliga relationer mellan barnen, men också relationen mellan barn och vuxna.

Speciella lekgrupper har fortsatt och nya grupper har startat upp. Speciella lekgrupper innebär att barn som har stora svårigheter i sin kommunikation med andra barn får ingå i en mindre lekgrupp regelbundet och utveckla sitt samspel med de andra barnen i gruppen. Utvärderingen av Speciella lekgrupper innan sommaren visar på att barnens sociala kompetens har utvecklats och att de deltar i lekar med andra barn i högre grad än tidigare. Arbetet är sammanställt i en rapport.

På ett antal förskolor har den planerade undervisningen och dokumentationen inte funnits i den omfattning som förväntas. En orsak till det är att det varit hög frånvaro under det första halvåret på dessa förskolor.

Kungsholmens kommunala förskolors kommunikation är tydlig och enhetlig

Prognosen är att nämndmålet kommer att uppnås. Förskolorna dokumenterar barnens lärande genom att skriva lärloggar som görs synliga i Skolplattformen för vårdnadshavarna.

Förvaltningen kan se att lärloggarna fått en högre kvalitet genom kollegialt lärande i förskollärargrupper och i nätverk, där pedagogerna har fått ta del av varandras lärloggar. Bland de individuella lärloggarna finns en större variation i kvaliteten som behöver höjas och barnskötarna behöver bli mer involverade i att skriva dem.

Facebook är en viktig kommunikationskanal för förskolorna. Några förskolor behöver fler inlägg och de behöver bli tydligare ut mot läsarna. Framför allt behöver det göras fler inlägg från yngrebarnsavdelningar eftersom de vänder sig till de vårdnadshavare som ska välja förskola.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	35,7 %	2,6 %	33,1 %	35,3 %	35 %	33 %	33 %	Tertial 2 2022
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	86 %	87 %	86 %	84 %		88 %	88 %	2022
Analys								
Resultatet för denna fråga i förskoleundersökningen har ökat till 86 jämfört med förra året då resultatet var 85. Det är fortfarande ett högt resultat som ligger på samma genomsnitt som staden även om nämnden inte når sitt årsmål. Antalet förskolor med ett värde under 80 har sjunkit till fyra jämfört med sju förra året. Förvaltningen kommer att stärka uppföljningen av dessa fyra förskolor.								
  Antal barn per grupp	15,7 barn/avd.			15,7 barn/avd.	16 st	16	16	Tertial 2 2022
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,3 st			5,3 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 2 2022
  Kvalitetsindikator - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,7			3,6		3,6	3,6	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna och med stöd av representanter från minoriteter samt experter kartlägga förekomsten av antisemitism i stadens pedagogiska verksamheter	2022-01-01	2022-06-30	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna aktivt arbeta för att öka barnens språkutveckling i stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta fördjupa kunskaperna om varför barn inte är i förskolan och påbörja relevanta åtgärder för att öka inskrivningsgraden	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna intensifiera arbetet med att nå ut med information om nationella minoriteters särskilda rättigheter till modersmål och språkutveckling	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
i förskola och skola samt säkerställa att det är lätt för vårdnadshavare att ansöka och beviljas detta			
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att utveckla uppföljning och aggregerad statistik kring närvaro och frånvaro på stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utvärdera hur alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera de obligatoriska rutinerna för övergången mellan förskola och grundskola med särskilt fokus på information om barnens språkutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla indikatorn "Kvalitetsindikatorn – Självvärdering" utifrån läroplansuppdraget	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.3.1 Förskolan är likvärdig och främjar barns utveckling och lärande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Samtliga förskolor har i uppdrag att arbeta med ett gemensamt ansvarstagande för hela förskolans kvalitet och organisation.

Barnkonventionen utgör de grundläggande och vägledande principer som alltid ska beaktas för att bevaka barnets rättigheter. Alla förskolor arbetar medvetet med barnens lärande och språkutveckling med stöd av förvaltningens gemensamma dokument för pedagogiska miljöer och språk. Förvaltningen fördjupar arbetet med lekens betydelse på förskolorna med utgångspunkt i läroplanen. Alla förskolor arbetar med att utveckla barns förutsättningar till rörelse på förskolan. För att nå en likvärdig förskola för alla barn har varje förskoleenhet en specialpedagog anställd. Alla förskolor arbetar med planering och uppföljning i det gemensamma pedagogiska verktyget. Förskollärarna tar ett gemensamt ansvar för hela förskolans analys och uppföljning av läroplansområdena. Förvaltningen har en regelbunden dialog med rektorerna om varje förskolas kvalitet för att öka likvärdigheten.

Förväntat resultat

Alla förskolor har en väl fungerande organisation och struktur för vardagsarbetet.

Omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Alla barn erbjuds undervisning och lärande i innehållsrika pedagogiska miljöer.

Barns inflytande och delaktighet är en utgångspunkt för undervisningen i förskolan.

Leken har en central plats på alla förskolor.

Alla förskolor har en medveten strategi för att arbeta med rörelse och fysisk aktivitet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel förskolor som deltar aktivt i fördjupningsarbetet om lek.	70 %			82 %	100 %	100 %		Tertial 2 2022
Andel förskolor som planerar och följer upp sin undervisning i det pedagogiska verktyget.	96 %			93 %	100 %	100 %		Tertial 2 2022
Analys								
25 av 26 förskolor planerar och följer upp sin undervisning i det pedagogiska verktyget.								
Andel vårdnadshavare som upplever att barnet uppmuntras till att utveckla sitt språk	84 %	83	86	81 %		83 %		2022
Andel vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön på barnets förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.	85 %	84 %	86 %	84 %		85 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Alla förskoleenheter deltar i satsningen på speciella lekgrupper.	2022-01-01	2022-12-31	
Alla förskolor kommer att utveckla dokumentationen för det enskilda barnets lärande	2022-01-01	2022-12-31	
Alla förskolor utvecklar sin externa kommunikation och inlägg på sociala medier	2022-01-01	2022-12-31	
Förskoleavdelningen genomför riktade stödinsatser för förskolor med lägre kvalitet för att öka likvärdighet för alla barn.	2022-01-01	2022-12-31	
Förskoleavdelningen organiserar ett fördjupningsnätverk om lek och genomför kompetensutvecklingsinsatser för barnskötare och förskollärare tillsammans med Stockholms universitet	2022-01-01	2022-12-31	
Förskolornas utemiljöer kommer att utvärderas och utvecklas utifrån olika lekvärdesfaktorer	2022-01-01	2022-12-31	
Riktlinjer för mat och måltider i förskolan ska tas fram i enlighet med stadens måltidsstrategi.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.3.2 Kungsholmens kommunala förskolors kommunikation är tydlig och enhetlig

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom en tydlig och faktabaserad kommunikation och ett professionellt bemötande. Arbetet utvecklas genom aktiviteter utifrån förskoleavdelningens kommunikationsstrategi. Förskolorna arbetar under året med kommunikation och åtgärder som gör vårdnadshavare och medarbetare väl informerade om vad de kommunala förskolorna kan erbjuda.

Förväntat resultat

Nya och befintliga vårdnadshavare och medarbetare väljer Kungsholmens förskolor. Förskolornas medarbetare är stolta och rekommenderar sin arbetsplats. Chefer och medarbetare har ett välkomnande bemötande. Förskolornas kommunikation är likvärdig och enhetlig. Samverkan med vårdnadshavarna utvecklas.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel förskolor som synliggör barnens lärande genom att skriva individuella lärloggar.	86 %			100 %	100 %	100 %		Tertial 2 2022
● Andel vårdnadshavarna som är nöjda med inskolningen av sitt barn				92,2 %		95 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Alla förskolor har en dialog om resultaten i förskoleundersökningen på föräldramöten eller andra forum med vårdnadshavarna	2022-01-01	2022-12-31	
● Alla förskolor kommer att genomföra riktade kommunikationsinsatser för vårdnadshavarna inför förskoleundersökningen	2022-01-01	2022-12-31	
● Förskolorna använder samtalsmodulen i planering och bedömning för att genomföra utvecklingssamtalen med vårdnadshavarna	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

● Uppfylls helt

Analys

Prognosen för helåret är att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundar sig på att de tre underliggande nämndmålen kommer att uppnås helt under året. Verksamhetsområdet berör flera av målen i Agenda 2030 så som mål 3, 4, 5, 10 och 16. Arbetet med agendan som bland annat innehåller barns rättigheter, jämställdhetsintegrering och delaktighet för personer med funktionsnedsättning genomsyrar verksamheten. Detta genom att skapa delaktighet för brukare, att insatser utformas utifrån individuella bedömningar och där jämställdhetsperspektivet är genomgående.

Förebyggande och tidiga insatser ger barn och unga goda uppväxtvillkor

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. För att uppnå målet, de förväntade resultaten och indikatorerna arbetar förvaltningen med en strukturerad samverkan inom stadsdelsområdet med socialtjänst, förskola, skola, fritidsverksamhet samt genom extern samverkan med polis och olika verksamheter inom Region Stockholm. Samverkan sker på både individ- och organisatorisk nivå. Förvaltningen arbetar förebyggande genom att erbjuda tidigt stöd och insatser.

För att arbeta förebyggande erbjuder förvaltningen föräldraskapstöd samt råd och stöd. Alla föräldrar som har ansökt om att få delta i Alla Barn i Centrum föräldrträffar (ABC) samt de som önskat få råd och stödsamtal har fått detta. Gällande förvaltningens råd och stödsamtal har dessa varit uppskattade och nästan alla har genomfört de fem samtal som erbjudits. Antalet familjer som deltar i råd och stöd samtal har även ökat i jämförelse med 2021. Under hela 2021 deltog 55 familjer i samtal och till och med 15e augusti 2022 har 52 familjer deltagit i samtal.

Gällande Komet föräldrträffar kommer två utbildningar ske under hösten, en med inriktning barn och en med inriktning tonåringar. Den som är med inriktning barn kommer att ske digitalt. Just nu pågår ett arbete med att ringa till alla som står i kö för att erbjuda dem plats till utbildningarna samt fråga om de vill stå kvar i kö. Höstens utbildningar är fulla och det är 92 personer kvar i kön. För att minska kön har förvaltningen utbildat fler ledare för Komet.

En utmaning, som förekommer i hela staden, handlar om barn och ungas skolfrånvaro. Många av förvaltningens samarbetsforum med andra verksamheter har detta ämne som prioriterat under året (se till exempel barn i behov av särskilt stöd nedan). Till hösten planeras en workshop tillsammans med socialtjänst, förskola, skola och Region Stockholm runt samordnad individuell plan (SIP) för barn med skolfrånvaro. Förvaltningen ingår också i en grupp med andra stadsdelsförvaltningar och socialförvaltningen som lämnat in en idéskiss gällande sociala investeringsmedel. Ansökan berör utökade sociala team för att ytterligare kunna utveckla arbetet gällande barn med problematisk skolfrånvaro.

Gällande placerade barns hälsa så används hälsokort som en metod att följa upp hälsan. Alla placerade barn har ett hälsokort och dessa visar att alla placerade barn haft kontakt med barn- och skolhälsovård. Alla placerade barn har haft hälsosamtal med vården och vaccinationer genomförts. Hälsokorten efterfrågas och uppdateras i samband med varje övervägande och då redovisas också kontakt med tandhälsovård och barnets tandhälsa.

En större förändring som skett inom familjerätten är att föräldrar från och med i år kan

bekräfta faderskap och föräldraskap via Skatteverket. Familjerätten tar över ärendet efter 14 dagar om föräldrarna då inte bekräftat detta hos Skatteverket. På Kungsholmen innebär detta att dessa ärenden under perioden januari - augusti 2022 har minskat med två tredjedelar, från cirka 300 till 100, i jämförelse med samma period 2021. Detta får anses positivt för barnen då en bekräftelse av faderskap och föräldraskap sker snabbare nu än det gjordes tidigare. Det kom också en ny lag gällande obligatoriska informationssamtal för föräldrar hos familjerätten innan de kan lämna in en stämningsansökan till domstol i frågor rörande vårdnad, boende och/eller umgänge. Hittills har 13 sådana samtal genomförts.

Handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019– 2022

Förvaltningen har under året arbetat med metoder och aktiviteter som bidrar till att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. I augusti hölls ett uppföljningsmöte där socialtjänst, förskola, skola och polis var inbjudna. Kriminalitet bland barn och unga i stadsdelen är i jämförelse med andra delar av staden inte ett stort problem. Förvaltningens fokus ligger på förebyggande arbete och insatser som kan minska risken för barn och unga att hamna i kriminalitet. Till exempel är ett dåligt resultat i skolan en riskfaktor och problematik kring skolan är ett prioriterat område för samtliga verksamheter. Det förebyggande arbete som pågår är föräldrautbildningar och råd och stöd samtal (se mer ovan). Både förskolan och socialtjänsten anordnar ABC-utbildningar och verksamheterna sprider information om varandras utbildningar till föräldrar de kommer i kontakt med. Skolan arbetar med mentorer i våldsprevention och fältassistenter erbjuder skolorna en möjlighet att de är med och deltar. Medarbetare vid förvaltningen har under året deltagit i en föreläsning gällande vilka fungerande metoder och program det finns för att arbeta med individer i kriminalitet. Då förvaltningen nu har tillsatt en socialsekreterare som kommer lokaliseras i polishuset, förväntas arbetet med barn och unga i kriminalitet kunna utvecklas (se vidare nedan).

Uppföljning av utvecklad samverkan mellan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamhet samt polis och region

För att samarbetet mellan skola, förskola och socialtjänst ska utvecklas och bli bättre har förvaltningen under året arbetat med att utforma en lokal överenskommelse för barn i behov av särskilt stöd (BUS). Överenskommelsen är nu undertecknad av alla parter och arbete i BUS-styrgrupp och arbetsgrupp pågår. Det prioriterade temat för året är skolfrånvaro.

Förvaltningen har tillsammans med Östermalm och Norrmalms förvaltningar gemensamt tillsatt en socialsekreterare som kommer vara lokaliserad i polishuset för polisområde city från och med september och året ut. Det förväntade resultatet är att en samlokalisering leder till en närmare samverkan mellan polis och socialtjänst och att socialtjänsten kan komma in i ett tidigare skede när barn och unga misstänks för brott. Socialsekreteraren tillträder sin tjänst den första september. Resultatet av samlokaliseringen kommer att följas upp.

Förvaltningen håller också ett forum för samverkan mellan socialtjänst, skola och polis (SSP). Dessa möten äger rum två gånger per termin.

Vuxna på Kungsholmen lever ett självständigt liv utifrån sina egna förutsättningar

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. För att uppnå målet, de

förväntade resultaten och indikatorerna arbetar förvaltningen med individuellt anpassade och samordnade insatser.

För att förstärka arbetet med samordnad individuell plan (SIP), och på så vis öka antalet SIP, har en extra medarbetare på halvtid anställts under resten av året. En extra resurs är betydelsefull för att medarbetarna ska kunna hjälpa varandra med SIP-möten vilket utvecklar SIP-arbetet. En extra resurs möjliggör även ett fokuserat arbete med personer med psykisk ohälsa eller samsjuklighet så att dessa får rätt stöd och samordnade insatser.

För att beviljade insatser ska vara till hjälp och möjliggöra så att brukare får förutsättningar att hantera sin livssituation är brukarnas syn på tillgängliga insatser viktig. En fokusgrupp planeras därför att genomföras under hösten där brukarnas synpunkter kommer att tas till vara.

Arbetet med suicidprevention fortsätter enligt plan. I september ska en utsedd arbetsgrupp påbörja en rutin för det suicidpreventiva arbetet.

Arbetet med alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak (ANDT) fortgår. Förvaltningen fortsätter med att sprida Stockholms stads ANDT-program inom enheterna. Barn till anhöriga med beroendeproblematik eller ungdomar och vuxna som själva har sådana svårigheter erbjuds stöd.

Det vräkningsförebyggande arbetet fortgår. Tidig kännedom om risk för avhysning och meddelande från Kronofogden är viktigt för att kunna förhindra avhysningar. De sex avhysningar som har skett under tertialet har kommit till förvaltningens kännedom i ett sent skede och har därför inte gått att avvärja. Samtliga personer som varit berörda har blivit kontaktade av bosamordnare med erbjudande om stöd och råd. I slutet av tertialet kommer en avhysning att ske där även två barn berörs. Bosamordnare har haft kontakt med berörda personer och erbjudit stöd och råd och för att säkerställa att det finns en boendelösning vid avhysningen. Familjeenheten meddelas alltid när barn berörs.

Anhörigstöd

Förvaltningens arbete med att erbjuda stöd till anhöriga fortsätter. Allt fler efterfrågar stöd från anhörigkonsulenten. Förvaltningen kan se att anhörigkonsulentens individuella kontakter med anhöriga har ökat i antal sedan ett par år tillbaka och trenden ser ut att fortsätta för 2022. Under hösten kommer förvaltningen ta fram ett lokalt program om stöd till anhöriga.

Personer med funktionsnedsättning i behov av stöd får insatser i tid, präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. För att uppnå målet, de förväntade resultaten och indikatorerna arbetar förvaltningen aktivt med bland annat kompetensutveckling hos medarbetarna. Under årets andra tertiäl har alla gruppbestäder certifierats i det pedagogiska ramverket. För att öka brukarnas upplevelse av trygghet och säkerställa ett adekvat bemötande har handledning för personalgrupper inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning tillsatts.

För att säkerställa att handläggningen är av hög kvalitet har beställarenheten särskilt fokus på rättssäker handläggning. Under hösten planeras juridisk handledning för att bland annat öka

kunskapen om aktuell rättspraxis. Vårens granskning av beställningar och genomförandeplaner visade att social dokumentation inom gruppboendena i egen regi är ett utvecklingsområde. Under hösten ska alla medarbetare genomgå en utbildning i social dokumentation.

Resultatet på indikatorn avseende barns delaktighet i utredningar visar att det fortsatt är ett utvecklingsområde att säkerställa att barn med funktionsnedsättning får återkoppling efter avslutad utredning. Resultatet visar att förvaltningen är bra på att säkerställa delaktighet i utredningsprocessen men att återkoppling är svårare. Under hösten ska informationsbrev skickas till alla barn efter avslutad utredning, detta för att testa om det är ett bra sätt att ge återkoppling på.

Sedan årsskiftet har beställarenheten återgått till att hålla fysiska möten. Under årets andra tertial har en utvärdering av detta gjorts. Förvaltningen bedömer att avsaknaden av hembesök under pandemin har bidragit till mindre möjlighet av kontroll av hur insatser i brukares hem utförs. När hembesök återigen är en regel vid uppföljning av insatser i hemmet har det uppdragats flera fall av att brukarnas hemmiljö varit en sanitär olägenhet trots att hemmets skötsel varit delar av beställningen. I dessa fall har avvikelser skickats till aktuella utförare samt till stadens upphandlingsenhet. Fortsatt arbetar förvaltningen med noggranna uppföljningar av insatser för att säkerställa att brukarnas behov tillgodoses.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningens arbete med tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning sker utifrån Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023. Målsättningen är att främja ett inkluderande och tillgängligt stadsdelsområde. Stadsmiljön planeras utifrån ett tillgänglighetsperspektiv i ett tidigt skede och tillgänglighetsförbättringar i utemiljön görs löpande på parkmark. Läs vidare om tillgänglighetsförbättringar under KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.

Nämndens råd för funktionshinderfrågor fyller en viktig funktion genom att fungera som en rådgivande insats för förvaltningen. Under årets andra tertial har rådet påtalat vikten av en stärkt samverkan mellan personal inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning och godmän och anhöriga. Detta i kombination med utvecklat kvalitetsarbete inom gruppboendena har bidragit till ett nyhetsbrev som skickats till alla företrädare och anhöriga. Nyhetsbrevet ska skickas fyra gånger per år.

Inom daglig verksamhet görs regelbundna uppföljningar med brukare för att säkerställa att den enskilde har möjlighet att utöva inflytande över sina aktiviteter. Uppföljningarna är individuellt utformade med anpassat stöd utifrån kognition och förmåga till kommunikation.

Inför valet 2022 pågår ett arbete inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning för att underlätta för brukarna att förstå hur det går till att rösta. Lättläst material om valet samt information om de olika partierna finns tillgänglig i verksamheterna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	0 %			33,33 %	20 %	30 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
Analys								
Under tertialet har det varit sex stycken avhysningar och inga av dessa har kunnat avvärjas. Personerna har blivit kontaktade av bosomordnare som erbjudit stöd och råd till berörda personer. Meddelande om avhysningarna har kommit i ett sent skede och har därför inte gått att avvärja. Under första tertialet lyckades två av åtta avhysningar avvärjas.								
  Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %			100 %	100	100 %		Tertial 2 2022
  Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	16,2 %	17 %	15,1 %	24,3 %	20 %	24 %	24 %	Tertial 2 2022
  Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	80 %	66,7 %	100 %	97,4 %	75 %	75 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				82 %		95 %	öka	2022
Analys								
Förvaltningen prognostiserar att årsmålet delvis kommer att uppnås mot bakgrund av föregående års resultat. Arbetet pågår för att säkerställa kompetens hos medarbetarna.								
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte				96 %		97 %	öka	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
upplever diskriminering								
● Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				90 %		80 %	80 %	2022
● Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	50			85,71	75	75 %	75 %	Tertial 2 2022
● Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	100			100		70 %	Tas fram av nämnd	2022
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				89 %		90 %	90 %	2022
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				85 %		79 %	79 %	2022
● Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från				83,33		84 %	Tas fram av nämnd	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
socialtjänsten (socialpsykiatri)								
Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)				75		76 %	Tas fram av nämnd	2022
Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	24,14	16,67 %	32,14 %	58,55	50	70 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
Analys Det låga resultatet har olika förklaringar. Antalet barn som är delaktiga ökar ju äldre de är och under denna period har det varit många yngre barn som blivit utredda. Det som är en fortsatt utmaning är återkopplingssamtal. Det finns många olika anledningar som gör att det är svårt att genomföra återkopplingssamtal med yngre barn och barn med funktionsvariationer. Det är även svårt att motivera föräldrar och barn till ytterligare ett möte hos socialtjänsten. Under hösten ska informationsbrev skickas till alla barn med funktionsnedsättning efter avslutad utredning, detta för att testa om det är ett bra sätt att ge återkoppling på.								
Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	53,57	67,65 %	31,82 %	54,7	70	70 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	7			7		10	Tas fram av nämnd	2022
Analys Nyanlända barnfamiljer som riskerar att bli bostadslösa i samband med utflytt från anläggningsboenden erhåller samordnat stöd i samverkan med samhällsvägledning och SHIS. Barnfamiljer som inte hittar en lösning på sin boendesituation och därmed hamnar i akut logi erhåller extra stöd från socialsekreterare och boendestrateg. Barnfamiljer utgör en prioriterad målgrupp och insatser som leder till egen försörjning är ett fokus i samverkan med Arbetsförmedlingen och Jobbtorg. På Kungsholmen har flertalet familjer i inledningen av året inte kunnat hitta ett stadigvarande boende i samband med utflytt från genomgångsbostäder via SHIS. För dessa familjer intensifieras stödinsatser i ett tidigt skede.								
Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten				70 st		45 st	Tas fram av nämnd	2022
Antal vräkningar som berör barn	1					0	Tas fram av nämnd	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
I slutet av tercialet kommer en avhysning av ett företag att ske och på adressen finns två barn skrivna. Enhetens bosamordnare har kontaktat de som berörs av avhysningen för att erbjuda råd och stöd samt säkerställt att de har en lösning avseende boende. Familjeenheten meddelas då det finns barn i ärendet.								
		Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		69 %		92 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys								
Förvaltningen prognostiserar att årsmålet delvis kommer att uppnås mot bakgrund av föregående års resultat. Arbetet pågår för att säkerställa brukarnas upplevelse av trygghet.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse		
		Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna följa upp och utvärdera genomförda åtgärder för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det	2022-01-01	2022-12-31	
		Socialnämnden och äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram ett processtöd för intern samverkan i frågor som rör äldre personer som lever i hemlöshet	2022-01-01	2022-12-31	
		Socialnämnden och äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna samordna och utveckla socialtjänstens och äldreomsorgens arbete med kvalitets- och ledningssystem enligt SOSFS 2011:9 för att bidra till en likställighet i staden, bland annat genom ett ägandeskap av frågan i ILS-webb	2022-01-01	2022-12-31	
		Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för en centralisering av hälso- och sjukvårdsansvaret inom socialpsykiatrins särskilda boenden, i likhet med LSS-hälsan. Utredningen ska inkludera en kostnadsanalys	2022-01-01	2022-12-31	
		Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta arbetet med STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2022-01-01	2022-12-31	
		Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utbilda stadens personal inom LSS i det pedagogiska ramverket	2022-01-01	2022-12-31	
		Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda formerna för ett tryggt mottagande från LVM-vård	2022-01-01	2022-12-31	
		Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur bolotsar kan ge förstärkt praktiskt stöd till barnfamiljer vid SHIS Bostäders boenden	2022-01-01	2022-12-31	
		Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda införandet av en akademisk socialtjänst där socialsekreterare och forskare samlokaliseras i syfte att undersöka och utvärdera socialtjänstens insatser. En pilotverksamhet ska genomföras	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samordning av handläggning av personlig assistans	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda om förmedlingsprocessen för bostäder med särskild service kan effektiviseras	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda inrättandet av profilboenden inom bostäder med särskild service	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna följa riskerna för ökad våldsutsatthet som en möjlig effekt av covid-19-pandemin	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram ett nytt program för stadens arbete mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel samt arbeta enligt ANDTS-programmet 2018-2021 till dess att ett nytt program är framtaget	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna hur man kan utveckla och använda boendestöd inom missbruk	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska utvärdera arbetet kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2022-01-01	2022-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.4.1 Förebyggande och tidiga insatser ger barn och unga goda uppväxtvillkor

 Uppfylles helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom strukturerad samverkan inom stadsdelsområdet med socialtjänst, förskola, skola, fritidsverksamhet samt genom extern samverkan med polis och olika verksamheter inom Region Stockholm. Samverkan sker på både individ- och organisatorisk nivå och leder till att flickor och pojkar i riskzon identifieras tidigt.

Förvaltningen arbetar förebyggande genom att erbjuda tidigt stöd och insatser till barn, unga och deras föräldrar. Stödet omfattar bland annat uppsökande fältarbete, skolföreläsning samt råd- och stödsamtal till unga på ungdomsmottagningen. Föräldrar erbjuds fria, icke-biståndsbedömda rådgivande samtal med familjebehandlare.

Barn i behov av stöd är delaktiga i sin utredning och får insatser präglade av god kvalitet. Alla medarbetare har kunskap om och är delaktiga i arbetet för att tillgodose och stärka barns rättigheter.

Förväntat resultat

Barn och ungdomar i risk för att utvecklas ogynnsamt upptäcks tidigt och erbjuds stöd. Föräldrar erbjuds stöd och får verktyg för att klara sitt föräldraskap. Barn och unga i behov av stöd är delaktiga och får återkoppling i utredningar och insatser som rör barnet. Personal inom förskola och skola har god kännedom om orosanmälningar. Andelen utredningar där skolan eller förskolan vidtalats är hög. Andelen barn som blir föremål för anmälan efter avslutad utredning är låg. Förvaltningen samverkar med relevanta samhällsaktörer på individnivå.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Analysera slutsatserna av kartläggningen av handläggning av barnärenden, "Rätt stöd i rätt tid", för att utveckla eventuella nya arbetsätt	2022-01-01	2022-12-31	
 Genomföra en temadag kring stärkt stöd för föräldrar till barn med hög skolfrånvaro	2022-01-01	2022-12-31	
 Implementera Stockholmsstandarden för fältassistenter	2022-01-01	2022-12-31	
 Utredda förutsättningar för samlokalisering av socialtjänst och polis	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.4.2 Vuxna på Kungsholmen lever ett självständigt liv utifrån sina egna förutsättningar

 Uppfylls helt

Beskrivning

Det förväntade resultatet nås genom att personer med missbruksproblem och personer med psykisk funktionsnedsättning ges stöd utifrån sina individuella förutsättningar för att kunna delta i samhällets gemenskap och leva ett självständigare liv. Personer i osäkra boendeförhållanden ges stöd till hållbara och långsiktiga boendelösningar. Barnrättsperspektivet beaktas i ärenden där en förälder aktualiseras hos socialtjänsten så att barns behov tillgodoses.

Förväntat resultat

Vuxna med missbruksproblem får stöd att hantera sin livssituation och leva ett självständigt liv. Personer med psykisk funktionsnedsättning beviljas stöd utifrån sina individuella förutsättningar för att kunna delta i samhällets gemenskap. Avhysningar förhindras och vuxna har ett varaktigt och hållbart boende.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel klienter inom socialpsykiatri som upplever att boendestödjare				87		88 %		2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
frågar på vilket sätt de vill ha stöd								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kartläggning av samordnade individuella planer (SIP)	2022-01-01	2022-12-31	
Ta fram rutin för suicidpreventivt arbete	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.4.3 Personer med funktionsnedsättning i behov av stöd får insatser i tid, präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att beakta funktionshinderperspektivet. Arbetet sker utifrån Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023. Den enskilde jämför och väljer utförare bland beviljade stödinsatser i stadens valfrihetssystem. De nya riktlinjerna för ledsagning och ledsagarservice är vägledande i handläggningen och insatserna utformas flexibelt för att öka den enskildes delaktighet i samhällslivet.

All information och kommunikation under handläggningen och genomförandet av stöd och insatser är tillgänglig och individuellt anpassad.

Medarbetare inom funktionshinderområdet har särskild kunskap om personer med funktionsnedsättnings utsatthet för våld i nära relationer. Samverkan inom förvaltningen är en central del i arbetet. Barnrättsperspektivet beaktas och anhörigas situation uppmärksammas. Kvalitet och rättssäkerhet säkerställs genom uppföljning av insatser och egenkontroller.

Förväntat resultat

Personer med funktionsnedsättning i behov av stöd får individuellt utformade stödinsatser, får ett gott bemötande och ges möjlighet att vara delaktiga i utformandet av stödinsatserna. Stödinsatserna är präglade av hög kvalitet och barnrättsperspektivet beaktas i handläggningen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Följa upp att följsamheten av basala hygienrutiner är hög i alla verksamheter och säkerställa att det bedrivs ett strukturerat smittskyddsarbete	2022-01-01	2022-12-31	
Fördjupad implementering av det pedagogiska ramverket inom daglig verksamhet	2022-01-01	2022-12-31	
Genomföra omvärldsbevakning för att hitta effektiva arbetsätt gällande rutiner och arbetsbeskrivningar på grupp- och servicebostäder	2022-04-20	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Implementering av det pedagogiska ramverket inom förvaltningens gruppboendestäder	2022-01-01	2022-12-31	
 Införa handledning för medarbetare och chefer på grupp- och serviceboendestäder	2022-04-20	2023-01-31	
 Säkerställa rutiner för att alltid uppmärksamma anhörigas behov av stöd när deras närstående ansöker om stöd och insatser.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen är att målet kommer att uppnås helt. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med kommunfullmäktiges mål om att äldre ska ha en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande. Arbetssätten går i linje med flera av målen i Agenda 2030 som mål 5 jämställdhet, 10 minskad ojämlikhet, 3 god hälsa och välbefinnande samt mål 2 om ingen hunger.

Resultatet från Socialstyrelsens brukarundersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" har kommit. Resultatet för hemtjänsten visar att den sammantagna nöjdheten har ökat jämfört med föregående undersökning och ligger något bättre än resultatet för Stockholm stad. Den sammantagna nöjdheten för äldre bosatta på vård- och omsorgsboende har minskat sedan föregående undersökning och ligger något lägre än snittet för riket. Graden av nöjdhet tenderar att skifta mycket mellan olika frågor samt mellan verksamheterna. Verksamheterna kommer att återkoppla resultatet till brukarna och analysera hur respektive verksamhet kan utvecklas framåt för ökad nöjdhet.

Under tertialet har förvaltningen arbetat vidare med utvecklingsområdena som lyfts i handlingsplanen för Äldrevänlig stad. Under perioden har en kommunikationsstrategi färdigställts som omfattar både intern samt extern kommunikation.

Äldreomsorgen är trygg och säker

Bedömningen är att nämndmålet kommer att nås. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med målet att äldreomsorgen ska vara trygg och säker. Resultaten från brukarundersökningen avseende upplevd trygghet visar att målet uppfylls inom vård- och omsorgsboendena och ligger strax under målet inom hemtjänsten.

Äldreomsorgen har sedan 2021 en sakkunnig inom i kognition vilket är uppskattat av verksamheterna. Sakkunnig har bedrivit en utbildningssatsning med målet är att öka medarbetarnas medvetenhet kring sättet att kommunicera och agera så att det matchar den äldres kognitiva förutsättningar.

Ett intensivt arbete pågår för att installera nya trygghetslarm på de vård- och omsorgsboenden och servicehus som förvaltningen ansvarar för. Under tertialet har nya trygghetslarm installerats och driftsatts på Serafen och S:t Eriks äldreboende.

Förvaltningen fortsätter att arbeta med mål 2 i Agenda 2030 Ingen hunger. En utbildning har genomförts för nyanställd personal inom hemtjänsten avseende nutrition. Ett mellanmålsprojekt är startat på Serafen med fokus på mer näringsrika mellanmål.

Under tertialet har utbildningar hållits för personal på Alströmerhemmet samt Fridhemmet för att säkra den ”röda tråden” i den enskildes dokumentation. Den ”röda tråden” innebär att de hälso- och sjukvårdsuppgifter som omsorgspersonalen behöver för sitt arbete, finns att tillgå för denna yrkesgrupp i den sociala dokumentationen.

En ny mätning har gjorts gällande följsamheten till basala hygienrutiner för de verksamheter som inte nådde målet i den mätning som gjordes under tertialet 1. Resultatet är mycket bättre och medeltalet för verksamheterna hamnar på 71 procent vilket är fyra procentenheter under målsättningen. Orsaken till det förbättrade resultatet beror troligen på att observatörerna nu har mer kunskap om hur de ska genomföra observationer samt att personalen har fått ytterligare genomgång och utbildning i följsamhet till basal hygien och klädregler.

Den äldre är delaktig och har självbestämmande

Bedömningen är att målet kommer att nås. Förvaltningen arbetar utifrån ett personcentrerat arbetssätt. Att den äldre är delaktig och har självbestämmande ska vara navet i all omsorgsplanering.

Baltzars träffpunkt har varit i full gång under tertialet. Till exempel har flera bussutflykter genomförts. En trädgårdsgrupp har startats där äldre har möjlighet att bland annat odla grönsaker som sedan skördas och serveras som tillbehör till lunchen. I enlighet med Agenda 2030 Ingen hunger, pågår arbete med att erbjuda mer näringsrika mellanmål på Baltzar. Vidare i enlighet med Agenda 2030 sker arbete på Kungsholmen för att främja och uppmärksamma nationella minoriteter. Hittills i år har Tornedalingarnas flaggdag uppmärksammas på Baltzar.

En informationsträff för seniorer hölls i våras på Baltzars träffpunkt och blev snabbt fullbokad. Ett nytt tillfälle med liknande innehåll kommer därför att genomföras i höst. Förvaltningen informerade bland annat om förebyggande arbete för äldre, kognition, hur man ansöker om hjälp och hur äldre kan förebygga brott. Det fanns även flera utställare på plats.

För att skapa lugn och stimulans hos omsorgstagarna har högtalare köpts in och leasingavtal för musikstreamingtjänst tecknats för alla verksamheter förutom hemtjänsten. Detta ska kunna användas i dagliga aktiviteter i grupp samt enskilt.

Förvaltningen har inlett en samverkan med organisationen MISA som driver en arbetsinriktad verksamhet för personer med någon form av funktionsnedsättning. Deltagare i MISA kommer erbjudas att arbeta på Alströmerhemmet. Ambitionen är att det ska bidra till ett mer levande vård- och omsorgsboende. Enklare arbetsuppgifter på Fridas servering kommer också erbjudas.

Möjligheten till utevistelser för äldreomsorgens alla verksamheter har ökat under tertialet då särskilda medarbetare anställts för detta ändamål.

Fler verksamheter har fått vårdjur till sina verksamheter vilket är mycket uppskattat av de äldre.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	62 %	56 %	65 %			70 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Resultatet är i princip oförändrat sedan föregående mätning (skillnad på en procentenhet). Arbete pågår för att förbättra måltidssituationen, bland annat genom miljöversyn i matsalen såsom anpassade möbler, bullerabsorberande bord mm, samt måltidsobservationer av dietist där resultat och åtgärder föreslås till verksamheterna.								
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	49 %	49 %	49 %			57 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Mätningen gjordes jan-mars detta år vilket skiljer sig från övriga år då den genomförs mars-maj. Detta kan specifikt ha påverkan på upplevelsen av utomhusvistelser då färre önskar gå ut vid de kalla vintermånaderna. Det aggregerade resultatet för Kungsholmen innebär att nöjdheten med utomhusvistelser har minskat något. Nöjdheten i de olika verksamheterna har däremot stor spridning; på Alströmerhemmet är nöjdheten 71 % att jämföra med Serafen som fick lägst nöjdhet med utomhusvistelserna på 26%. Serafen hade dock ett lågt antal svaranden (20-40%).								
  Andel digital nattillsyn i hemtjänsten				0 %			Tas fram av nämnd	2022
Analys Staden centralt ansvarar för implementering av digital nattillsyn, Kungsholmen är inte en av pilotstadsdelarna.								
  Andel digitala inköp i hemtjänsten	37,04 %					30 %	Tas fram av nämnd	2022
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	82 %	83 %	82 %			88 %	86 %	2022
Analys Nöjdheten har minskat med fem procentenheter sedan senaste mätningen. För Kungsholmens egen regi har servicehusen samt hemstodsgruppen lägre resultat vilket de behöver analysera och införa lämpliga åtgärder för att öka nöjdheten.								
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	76 %	69 %	79 %			80 %	78 %	2022
Analys Resultatet är samma som vid föregående mätning. Alla verksamheter når målet förutom Serafen vilket drar ned det								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
aggregerade resultatet till att målet ej uppfylls. Serafen hade ett lågt deltagarantal men behöver analysera om åtgärder kan sättas in för att öka nöjdheten.								
	Andel smarta läs i hemtjänsten			0 %			Tas fram av nämnd	2022
Analys Arbetet med Nyckelfri hemtjänst i kommer att införas i innerstaden först 2023.								
	Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	80 %	83 %	78 %		81 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Utfallet är detsamma som föregående mätning och det aggregerade resultatet för Kungsholmen är nära målet om 81%. För Kungsholmens egen regi när alla verksamheter målet förutom servicehusen som behöver titta vad som kan göras för att öka känslan av trygghet.								
	Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	85 %	88 %	83 %		81 %	Tas fram av nämnd	2022
	Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar	22,42 %				20 %	Tas fram av nämnd	2022
Analys Prognos på helår är att målet kommer nås.								
	Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet			100 %		95 %	93 %	2022
	Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	85 %	87 %	85 %		86 %	86 %	2022
Analys Det aggregerade resultatet för Kungsholmen har sedan föregående mätning ökat med en procentenhet och är en procentenhet under årsmålet. Kungsholmens hemtjänst samt hemstödsgruppen har bättre resultat än årsmålet- däremot sticker Pilträdet resultat ut i negativ bemärkelse med en nöjdhet på 59%. Pilträdet kommer analysera resultatet och titta på åtgärder för att öka nöjdheten.								
	Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	74 %	75 %	73 %		82 %	82 %	2022
Analys Det aggregerade resultatet för Kungsholmen har gått ned med 5 procentenheter. Verksamheterna kommer analysera resultatet av brukarundersökningen och sätta in åtgärder med syfte att öka nöjdheten.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal personalen hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod				11,7		10	Max 10 personer	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i nära samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna göra en fördjupad utredning om hur verksamhets- och avtalsuppföljningen inom äldreomsorgen kan utvecklas i syfte att kvalitetssäkras och bli mer likvärdig över staden	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Svenska Bostäder, AB Stockholmshem och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram rutiner för att arbeta med vråkningsförebyggande åtgärder riktade mot personer över 65 år som inte är i behov av socialpsykiatrisk stöd	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram uppdragsbeskrivningar för specifika funktioner utifrån utredningsuppdraget om regionalisering av funktioner	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Region Stockholm se över vilka system som möjliggör för gemensam journalföring mellan staden och Region Stockholm	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med servicenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda äldre direkt som en väg in för alla Stockholms äldre	2022-01-01	2022-08-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna inventera behovet av personliga ombud för äldre med psykiska funktionsnedsättningar samt se över dessas organisering	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en kartläggning av äldreomsorgspersonalens kompetens kring skyddsåtgärder och samtycke. Detta för att kunna få en överblick av behovet av utbildning till berörda personalgrupper	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga och ge förslag på nivå för grundbemanning för samtliga personalkategorier vid vård- och omsorgsboende	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna med stöd från kommunstyrelsen utreda införandet av egenanställd bemanningspersonal som har tillsvidareanställning och som arbetar i ett lämpligt geografiskt område	2022-01-01	2022-08-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen besluta om upphandling av nytt system för att ersätta Schemas	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och med stöd av kommunstyrelsen ta fram en uppföljningsmodell för HSL, inklusive särskilda HSL-inspektörer/observatörer	2022-01-01	2022-08-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB se över stadens beredskap vid värmeböljor ur ett verksamhetsperspektiv	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna se över organisationen för tryggt mottagande och om det finns behov av bemanning även andra tider än dagtid	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram mätmetoder för den enskildes och där lämpligt anhörigas upplevelse av kontakten med beställarenheterna för att kunna säkerställa systematisk kvalitetsutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upphandla sociala besök vid vård- och omsorgsboenden och servicehus	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upprätta en stadsgemensam strategi för trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur arbetet med hälsofrämjande och rehabiliterande arbetsätt i vardagen kan utvecklas inom stadens äldreomsorg på ett systematiskt sätt under ledning av medicinskt ansvarig person för rehabilitering	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska med stöd av kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna vid behov ta fram ett digitalt stödsystem för att arbeta med avvikelsehantering och klagomål	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska stötta lämplig stadsdelsnämnd i uppstarten av en kommunövergripande verksamhet för äldre personer med psykisk ohälsa	2022-01-01	2022-12-31	
  Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en stadsgemensam utbildningsplan för äldreomsorgen för att säkerställa rätt kompetens i hela staden	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.5.1 Äldreomsorgen är trygg och säker

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom biståndsbedömda och förebyggande insatser. Individuella risk- och funktionsbedömningar samt verksamhetens rutiner säkerställer den enskildes behov av vård och omsorg. Samtliga verksamheter bedriver ett strukturerat kvalitetsarbete med sammanställning och analys av underlag som säkerställer att rätt prioriteringar genomförs. Under året ska extern samverkan, särskilt med Region Stockholm, utvecklas för en trygg äldreomsorg. Samtliga enheter hanterar avvikelser och incidenter i kvalitetshöjande syfte. Verksamheterna ska kännetecknas av ett professionellt arbetssätt där varje medarbetare förstår sin roll och sitt ansvar. Teamarbete säkerställer att den enskilde får de insatser hen är i behov av.

Förväntat resultat

Den äldres upplevelse av trygghet ökar inom särskilt boende med fokus på upplevelsen av att personalen kommer inom rimlig tid när man påkallar hjälp.

Vården och omsorgen utgår från en helhetsbedömning av den enskildes behov där samverkan fungerar och patientsäkerheten är fortsatt hög.

Medarbetare och chefer ska ha adekvat kompetens och kunskap inom kognition.

Den ”röda tråden” i den enskildes vård och omsorg syns både i hälso- och sjukvårdsdokumentationen och i den sociala dokumentationen.

Anhöriga uppmärksammas och får stöd för egen del.

Maten som serveras är varierad, näringsrik och ges fördelad över dygnet.

Basala hygienrutiner och klädregler följs av samtlig personal.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel äldre som upplever att de blir informerade om tillfälliga förändringar	57 %					62 %		2022
Analys Resultatet har försämrats med 7 procentenheter sedan föregående mätning. Resultatet för vård- och omsorgsboende samt servicehusen är lägre än för hemtjänsten. Under året har en kommunikationsstrategi tagits fram för intern samt extern kommunikation. Detta bör ge en ökad nöjdhet med kommunikation och information framgent.								
  Andel äldre som upplever god personalkontinuitet	77 %			86 %		80 %		2022
Analys Verksamheterna har periodvis haft smittspridning av Covid-19 vilket inneburit fler vikarier i verksamheterna.								
 Följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler.				62 %		75 %		2022
 Hemtjänst: Andel beställningar där den enskildes individuella målformuleringar för den beställda hjälpen framgår.	88 %			82 %		85 %		2022
 Särskilt boende: Andel beslut om skyddsåtgärd som är kopplad till en individuell				88 %		82 %		2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
hälsoplan (vårdplan)								
	Särskilt boende: Andel personer som har upprättad plan med förebyggande åtgärder vid bedömd risk avseende fall, trycksår, nutrition och munhälsa			73 %		75 %		2022
	Vård och omsorgsboende: andel äldre som upplever att personalen kommer inom rimlig tid om de påkallar hjälp	67 %		69 %		80 %		2022
Analys Resultatet är i princip oförändrat sedan år 2020 då nöjdheten var 66 %. Verksamheterna kommer analysera resultatet.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Analysera befintlig statistik från genomförda BPSD-registreringar för att se om BPSD-symtom minskat samt återföra resultaten till verksamheterna.	2022-01-01	2022-12-31	
 Genomföra egenkontroller för att se om det går att följa den "röda tråden" i hälso- och sjukvårdsdokumentationen och i den sociala dokumentationen.	2022-01-01	2022-12-31	
 Implementera stadens program för anhörigstöd.	2022-01-01	2022-12-31	
 Ta fram en handlingsplan för stärkt patientsäkerhetsarbete utifrån SKRs analysverktyg	2022-04-28	2022-12-31	
 Tio procent av medarbetarna inom hemtjänst, servicehus samt biståndshandläggare ska genomgå utbildning i Första hjälpen/ psykisk hälsa.	2022-01-01	2022-12-31	
 Vård- och omsorgsboenden ska genomföra måltidsobservationer två ggr per år.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.5.2 Den äldre är delaktig och har självbestämmande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldre får sina grundläggande behov tillgodosedda och är delaktiga i utredningsprocessen och vid planering av insatser. Äldreomsorgens nationella värdegrund ska ligga till grund för den äldres delaktighet och självbestämmande. Utifrån intresse och funktionsförmåga ska den äldre

erbjudas utevistelser, aktiviteter och egen tid. Samtliga professioner ska skapa förutsättningar för att den äldre är delaktig och har självbestämmande. Fysioterapeutens, arbetsterapeutens och dietisten yrkeskunskaper ska tas tillvara.

Förväntat resultat

Kvinnor och män får en likvärdig äldreomsorg utifrån individuella behov och den enskilde är delaktig och har självbestämmande.

Genomförandeplanen återger den enskildes individuella behov och intressen samt förmågor och önskemål.

Äldres upplevelse av bemötandet är fortsatt gott.

Den äldre har lätt att få kontakt med både utförare och beställare.

Inom vård- och omsorgsboende är den äldre nöjd med möjligheterna till aktiviteter och utevistelse.

Nöjdheten med maten och måltidssituationen är fortsatt hög i vård- och omsorgsboende.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel äldre som upplever att de har lätt att få kontakt med personalen vid behov	70 %					75 %		2022
Analys								
Nöjdheten har minskat med 2 procentenheter sedan föregående mätning men resultaten har legat på ungefär samma nivå i flera år.								
 ♀ Dagverksamhet : andel äldre som upplever att de har möjlighet att påverka vilka aktiviteter som ska finnas i dagverksamheten.				64 %		65 %		2022
 ♀ Dagverksamhet : andel äldre som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen				94 %		95 %		2022
 Hemtjänst: andel äldre som upplever att de har deltagit i planering av insatsernas utförande	95 %			96 %		85 %		2022
 ♀ Vård- och omsorgsboende: andel äldre	46 %	35 %	51 %	56 %		63 %		2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
som är nöjda med aktiviteter inom boendet								
Analys När mätningen genomfördes hade smittan av covid-19 återigen ökat vilket påverkade möjligheten att genomföra aktiviteter. Alströmerhemmet urskiljer sig dock med en markant högre nöjdhet än övriga på 72%. Numera är aktiviteterna på boendena i full gång igen.								
 ♀	Vård- och omsorgsboende: andel äldre som är nöjda med den mat som serveras	70 %	71 %	69 %	79 %		75 %	2022
Analys Resultatet ligger på ungefär samma nivå sedan 2017 inom spannet 68-70% nöjdhet. Ett av boendena har fått en markant sänkning i nöjdhet vilket behöver utredas.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra utbildningsinsatser för att säkerställa att den enskildes delaktighet framgår i hälso- och sjukvårdsdokumentationen.	2022-01-01	2022-12-31	
 Införa digitala informationstavlor för att öka den enskildes delaktighet inom Serafens vård- och omsorgsboende.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppnås under året. Till inriktningsmålet hör fem mål för verksamhetsområdet och sju nämndmål. Bedömningen grundas på att samtliga verksamhetsområdesmål och nämndmål som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås helt under året. Analys och en kortfattad redovisning beskrivs under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med tillhörande nämndmål kommer att uppfyllas helt under året. Förvaltningen arbetar i enlighet med de fyra fokusområdena i stadens näringslivspolicy: stimulera tillväxt och företagsamhet, förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning, attraktivare miljöer och bättre framkomlighet samt öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens. Arbetet för att nå kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet bidrar till flera av de globala målen, däribland mål 11, Hållbara städer och samhällen och mål 16, Fredliga och inkluderande samhällen.

Kungsholmens stadsdelsnämnd underlättar för det lokala näringslivet

Förvaltningen samarbetar med Stockholm Business Region för att stimulera tillväxt och företagsamhet. Lokalt sker kontinuerlig samverkan med det lokala näringslivet genom samverkansmöten samt uppföljning av verksamheter på entreprenad. Genom platssamverkan förs dialog med näringsidkare, civilsamhället, polisen och representanter från Stockholms stad för att öka trygghet i områden som upplevs särskilt utsatta (se mål 1.2).

Den i juni planerade företagsdialogen tillsammans med Kungsholmens lokala företagareföreningar och fastighetsägarföreningar ställdes in på grund av för få anmälningar. Ett nytt möte är planerat under hösten.

För att öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens samverkar nämndens verksamheter med akademien samt tar emot en hög andel studenter för verksamhetsförlagd utbildning. De lokala företagareföreningarna var delaktiga i nationaldagsfirandet i Råambshovsparken.

Arbete pågår med att säkerställa arbetsätt kopplat till stadens handlingsplan om att upptäcka, utreda och förebygga välfärdsbrott 2022-2025 (se mål 1.2).

Nämndmål: 2.1.2 Kungsholmens stadsdelsnämnd underlättar för det lokala näringslivet

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom en nära och kontinuerlig dialog med det lokala näringslivet. Samverkan sker utifrån Stockholms stads nya näringslivspolicy. Förvaltningen träffar kontinuerligt företagareföreningarna samt initierar samverkan kring olika aktuella näringslivsrelaterade frågor i närområdet. För att underlätta för de lokala företagarna arrangeras informationsmöten om aktuella näringslivsrelaterade frågor inom ramen för förvaltningens ansvarsområden.

Förväntat resultat

Nämnden har ett gott samarbete med lokala företagareföreningar och entreprenörer på Kungsholmen. Förvaltningen underlättar för företagen i deras kontakter med stadens olika funktioner. Tillväxt och företagsamhet stimuleras genom förbättrad service och tillgänglighet. Attraktivare miljöer skapas i samverkan. Förvaltningen möjliggör för mindre företag att delta i upphandlingar. Det finns goda möjligheter att starta och utveckla företag på Kungsholmen.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppfyllas under året. Det arbete som

bedrivs går i linje med målen i Agenda 2030, däribland mål 11: Hållbara städer och samhällen som omfattar hållbar stadsutveckling, hållbart byggande och hållbar planering av bostäder och offentliga platser.

Kungsholmens bostadsområden erbjuds kommunal service i tillräcklig omfattning

Nämndmålet bedöms uppfyllas. Den senaste befolkningsprognosen från juni förutspår att det blir ca 850 färre förskolebarn i stadsdelen fram till år 2026 jämfört med prognosen från 2021. Redan nu finns flera lediga platser. Den kommunala förskoleverksamheten har under augusti ca 275 lediga platser, vilket motsvarar ca 15 procent. I de fristående förskolorna finns ca 360 lediga platser vilket motsvarar ca 20 procent av deras totala kapacitet.

De senaste två åren har förvaltningen avvecklat fyra kommunala förskolor och kommer även fortsättningsvis behöva se över behovet av att anpassa lokalytorna till ett minskat barnantal.

Under våren öppnade den nya förskolan Essingehöjden på Stora Essingen. Förskolan har plats för drygt 100 barn och ersätter förskolorna Galaxen och Vängåvan som avvecklats.

I maj 2023 kommer förskolan Vågen på Nordenflychtsvägen 30 att avvecklas då det tillfälliga bygglovet för paviljongerna går ut. Verksamheten kommer att flytta till tillfälliga förskolelokaler inom stadsdelen fram till januari 2024 då den flyttar in i en nybyggd förskola på Mariedalsvägen.

Förvaltningen deltar i projekteringen av en ny förskola i Primusområdet på Lilla Essingen och lokalen beräknas vara klar 2028.

Det kommer inte att färdigställas några bostäder med särskild service under året. En boendeplan för bostäder med särskild service har tagits fram tillsammans med övriga stadsdelsförvaltningar i innerstaden. Planen ligger till grund för den stadsgemensamma boendeplanen. Under de närmaste fyra åren planeras för totalt 48 lägenheter i bostäder med särskild service enligt LSS.

Förvaltningen har fortsatt deltagit i arbetet med att förbereda Primusområdet på Lilla Essingen för den exploatering som planeras i området. Dels genom att omlokalisera anläggningar som inte kan ligga kvar under byggtiden, dels genom kommunikation till allmänheten. Förvaltningen har också fortsatt deltagit i exploateringskontorets planering av att utveckla Kristinebergshöjden och Hornsbergskvarteren på Västra Kungsholmen samt i uppstarten av detaljplaneringen av en ny park inom stadsutvecklingsplanerna för S:t Eriks sjukhusområde.

Förvaltningen har under tertialet varit i kontakt med exploateringskontoret samt Micasa för status i planerna med seniorboende i Hornsbergskvarteren. Förvaltningen gör årligen en uppdaterad analys och redogörelse för behoven av antalet boendeplatser och boendeformer i den årliga äldreboendeplanen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med				0		0	Tas fram av nämnd	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)								

Nämndmål: 2.2.1 I Kungsholmens bostadsområden erbjuds kommunal service i tillräcklig omfattning

● Uppfylls helt

Beskrivning

I remissvar och deltagande i arbetsgrupper bevakar och verkar förvaltningen för att invånarnas behov av specialbostäder, förskolor, äldreboenden och offentliga platser inom Kungsholmens stadsdelsområde tillgodoses. Genom ett effektivt nyttjande av lokaler, personal och kompetens skapas förutsättningar för en hållbar ekonomi och god kvalitet. För att bidra till en god lokalförsörjning analyseras och matchas lokalerna efter verksamheternas behov. Underhåll sker löpande i samråd med berörda fastighetsägare för att säkerställa hållbarhet över tid. God tillgänglighet är i fokus vid såväl lokalplanering som investering i parker.

Förväntat resultat

När nya bostäder byggs på Kungsholmen har invånarna god tillgång till kommunal service samt parker och grönområden som är tillgängliga för alla.

Det finns förskolor, bostäder med särskild service och äldreboenden i tillräcklig omfattning. Lokalförsörjning planeras i samverkan och utifrån en helhetssyn på nämndens totala behov och ekonomi.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Socialtjänstavdelningen ska stötta i arbetet med övergång av beställaransvaret för LSS-bostäder till socialförvaltningen	2022-01-01	2022-12-31	
▶ Äldreomsorgsavdelningen ska verka för och påtala behovet av seniorboende på Kungsholmen	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet med tillhörande nämndmål kommer att uppfyllas under året. Förvaltningens medarbetare färdas klimatsmart genom gång, kollektiva medel och elcyklar i enlighet med mål 11: Hållbara städer och

samhällen i Agenda 2030.

Nämndens transporter och resor är klimatsmarta

Nämndmålet bedöms uppfyllas. Följsamhet till förvaltningens resepolicy är god. Även vid transporter av matlådor inom hemtjänsten och leverans av mat mellan förskolorna används cykel. För att underlätta för medarbetarna har fler el-cyklar köpts in inom hemtjänsten.

Nämndmål: 2.3.1 Nämndens transporter och resor är klimatsmarta

● Uppfylls helt

Beskrivning

Alla förvaltningens resor, transporter, mattransporter och leveranser ska vara klimatsmarta. Arbetet fortsätter för att säkra upp detta i alla verksamheter. Cykelåkeri används i första hand för transporter när det är möjligt. Medarbetarna använder sig i första hand av gång, cykel och kollektivtrafik som transportmedel. Inom förvaltningen finns elcyklar och elbilar att tillgå. Förvaltningen informeras om riktlinjerna i stadens rese- och mötespolicy när den är klar.

Förväntat resultat

Minskade utsläpp av växthusgaser genom förvaltningens hållbara resor, transporter, mattransporter och leveranser.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Genomförande av miljörevision av parkdriftsentreprenörens maskinpark.	2022-01-01	2022-12-31	
● Kartlägga och skapa tydliga rutiner under året för socialtjänstens resor och transporter.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

● Uppfylls helt

Analys

Prognosen för helåret är att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt genom att nämndens verksamheter, parker och grönområden erbjuder hälsofrämjande och kulturella aktiviteter. Stadsdelsnämnden ansvarar för kultur i verksamheterna. Nämnden ansvarar också för stöd till det lokala föreningslivet, särskilt i sådant som kan komplettera nämndens egna verksamheter. Nämnden ansvarar inte för stöd till professionell kultur eller lokaler för kulturverksamhet. Förvaltningen har en kontaktperson för generella kulturfrågor, som bl.a. kan lotsa rätt inom staden. Verksamhetsområdet berör flera av målen i Agenda 2030 som mål 3, 4, 5, 10, 11, 15 och 16.

Kungsholmsbor i alla åldrar tar del av ett varierat kultur- och fritidsutbud

Nämndmålet bedöms uppfyllas. Förskolorna har ökat sina besök på biblioteket. De lånar

böcker men de deltar även i andra kulturupplevelser som balett, teater, högläsning mm. Flera förskolor har tillsammans med Kungsholmens bibliotek startat upp ett eget bibliotek på förskolan där vårdnadshavare kan låna hem böcker. Alla förskolor erbjuder kulturaktiviteter för barnen med professionella kulturutövare.

För att utveckla fritidsgården Tre Liljor har en brukarundersökning gjorts och den viktigaste informationen som framkom var att målgruppen (ungdomar med funktionsvariation) är känslig för personalomsättning. För att trygga de ungdomar som besöker verksamheten har förvaltningen satt in åtgärder vilket innebär att timanställningar inte ska användas på denna verksamhet.

Under sommaren har fritidsgården Kuggen erbjudit sommarlovsaktiviteter under sex veckor. Det har erbjudits ett flertal olika aktiviteter så som till exempel bio, bakning, träning och minigolf. Dessvärre har dessa aktiviteter inte varit välbesökta och förvaltningen behöver fundera på hur dessa aktiviteter kan se ut framöver. Fritidsgården Tre Liljor har varit stängd men har erbjudit tre dagar dagkollo på Björnö. Även fritidsgården Lili har varit stängd men under tre dagar har det varit en HBTQIA+ festival i Humlanhuset.

Stadens strategi för fritids- och ungdomsgårdar har antagits under våren och förvaltningen har brutit ner strategin för att kunna ta fram olika förslag på åtgärder för hur förvaltningen ska arbeta med fritid framöver för att kunna uppnå målen i strategin.

För att säkerställa att brukare på daglig verksamhet erbjuds ett varierat kulturutbud och hälsofrämjande aktiviteter följs detta upp på individnivå en gång per kvartal tillsammans med brukaren. Resultaten från individuppföljningarna sammanställs sedan på enhetsnivå för att utifrån resultatet forma verksamhetens innehåll. Exempel på aktiviteter som erbjudits är musikcirkel, drama, ateljéverksamhet och digitala studiebesök. Under tertiåret genomfördes även DV-språnget, ett lopp i Rålambshovsparken för brukare och personal på Kungsholmens dagliga verksamhet.

Baltzars träffpunkt för äldre har varit i full gång under tertiåret. Till exempel har flera bussutflykter genomförts. En trädgårdsgrupp har startats där äldre har möjlighet att bland annat odla grönsaker som sedan skördas och serveras som tillbehör till lunchen. I enlighet med Agenda 2030 sker arbete på Kungsholmen för att främja och uppmärksamma nationella minoriteter. Hittills i år har Tornedalingarnas flaggdag uppmärksammats på Baltzar.

Genom stadsdelsnämndens bidragsgivning ges föreningslivet möjlighet att komplettera nämndens egna verksamheter, inte sällan genom att erbjuda olika typer av kulturupplevelser. Äldre på särskilda boenden erbjuds musik- och teaterupplevelser, PRO håller kurs i linedance för att nämna några. Kungsholmsborna erbjuds konstupplevelser genom öppna ateljéer och utställningar.

Efter två års uppehåll på grund av pandemin arrangerade stadsdelsnämnden nationaldagsfirande i Rålambshovsparken. Det blev en välbesökt familjefest med många olika aktiviteter och mat från världens alla hörn. Kulturskolan med flera underhöll med musik, sång och dans. Ledamöter från stadsdelsnämnden fanns på plats och från förvaltningen medverkade bland annat brukare och personal från enheten för stöd och service, fältassistenter och parkleken i Rålambshovsparken som höll öppet hela dagen. Många delar av

civilsamhället deltog på olika sätt.

Kostnaden för arrangemanget uppgick i år till 1,3 mnkr, varav större delen kan hänföras till de krav på avspärningar, säkerhet och renhållning som är nödvändiga vid stora evenemang. Förvaltningen kan också konstatera att även om ett eventbolag anlitas för att samordna evenemanget krävs det personella resurser som måste tas från förvaltningens ordinarie uppdrag.

Parker och grönområden möjliggör en mångfald av fritidsaktiviteter

Nämndmålet bedöms uppfyllas helt. För att möta behovet av attraktiva, trygga och tillgängliga lekmiljöer på nordvästra Kungsholmen har förvaltningen genomfört en upprustning av lekplatsen i Kristinebergsparken. Lekutrustning och markmaterial har bytts ut och målet är en lekfull och fantasieggande plats anpassad till den värdefulla naturmiljön runt om kring. Särskild fokus har också lagts på trygghet och tillgänglighet. Förvaltningen har tilldelats särskilda medel för upprustning av befintliga lekplatser för att genomföra projektet.

I Tora Dahls park i Fredhäll färdigställdes under vårvintern två lekhus som replikerar Fredhälls gård som fanns där till 1934. Det nya permanenta utegymmet i Broparken på Stora Essingen har färdigställts och öppnar för allmänheten under hösten. Planering av nytt utegym i Luxparken på Lilla Essingen samt av förbättrad belysning vid Tennisplanen i Fredhällsparken har pågått under perioden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden				87		80 %	75 %	2022
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter				70 %		75 %	75 %	2022
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden				75 %		76 %	76 %	2022
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv				87 %		80 %	65 %	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna ska genomföra en översyn av stadens spontanidrottsytor med fokus på vad som kan tillföras platserna för att de ska bli mer attraktiva för flickor och kvinnor samt genomföra relevanta åtgärder	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på pop-up idrottsytor i staden	2022-01-01	2022-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en stadsövergripande strategi för ökad simkunnighet	2022-01-01	2022-06-30	
  Idrottsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en riktad informationskampanj till prioriterade målgrupper om vikten av simkunnighet samt visa på det breda utbudet som finns att tillgå	2022-01-01	2022-12-31	
  Idrottsnämnden ska vid behov bistå stadsdelsnämnderna med att starta fritidsbibliotek i minst två stadsdelar	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar för att införa ett gemensamt digitalt ansökningsystem för föreningsbidrag	2022-01-01	2022-12-31	
  Kulturnämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen utreda hur parklekarnas verksamhet kan utvecklas	2022-01-01	2022-06-30	
  Kulturnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnder, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och AB Svenska Bostäder ansvara för stadens deltagande i Wall Street Stockholm	2022-01-01	2022-06-30	

Nämndmål: 2.4.1. Kungsholmsbor i alla åldrar tar del av ett varierat kultur- och fritidsutbud

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att medverka till att skapa förutsättningar för att alla, oavsett ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller socioekonomisk bakgrund kan ta del av hälsofrämjande aktiviteter och kulturella upplevelser. För att stimulera fler stockholmare till att bli fysiskt aktiva beaktas Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022. I planering ska hänsyn tas till stadens nya kulturstrategiska program.

Barnen på förskolorna ska varje dag få möjlighet till fysiska aktiviteter. De ska också ges möjlighet att ta del av kulturella upplevelser och utöva eget skapande. För barn och unga erbjuds en meningsfull fritid och tillgång till trygga och jämställda mötesplatser. Parklekar och fritidsgård arbetar för ett jämställt utnyttjande. För äldre och personer med funktionsnedsättning planeras aktiviteter i dialog med målgrupperna och enskilda motiveras till hälsofrämjande aktiviteter. De öppna mötesplatserna för vuxna och äldre informerar om utbud och aktiviteter och anpassar utbudet utifrån dialog och efterfrågan.

Nationaldagsfirandet planeras och genomförs med deltagande av förvaltningens verksamheter. Nämnden beviljar föreningsstöd för att uppmuntra till engagemang i föreningslivet. Genom uppföljning av föreningsstöden säkerställs att kungsholmsborna får ett

varierat utbud av aktiviteter och att de föreningar som erhållit bidrag står för demokratiska värderingar.

Förväntat resultat

Barnen i förskolan får utveckla sitt språk genom att lyssna till högläsning och samtala om böcker och andra texttyper.

Vårdnadshavare upplever att barnet får möjlighet att ta del av och möta olika sorters kulturutbud på och utanför förskolan.

Barn, unga, vuxna och äldre får ta del av ett varierat kultur- och fritidsutbud. De aktiviteter som erbjuds är tillgängliga för alla.

Barn och ungdomar är fortsatt nöjda med tillgången till kultur- och idrottsaktiviteter.

Föreningar är engagerade och bidrar till stimulans och aktiviteter för kungsholmsborna.

Föreningslivet ges förbättrade möjligheter att träffas.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Alla barn i förskolan tar del av professionella kulturupplevelser t.ex. KULAN	2022-01-01	2022-12-31	
	Alla förskolor kommer att utveckla samarbetet med biblioteken	2022-01-01	2022-12-31	
	Skapa en öppen fritidsverksamhet för barn och unga med funktionsnedsättning tillsammans med Norrmalm och Östermalms stadsdelsförvaltningar	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 2.4.2. Parker och grönområden möjliggör en mångfald av fritidsaktiviteter

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden bidrar till målet genom att utveckla parker och grönområden som ökar invånarnas och besökarnas möjlighet till fritidsaktiviteter. Nämnden utvecklar parker och grönområden samt skapar aktiviteter för ett jämställt och tillgängligt nyttjande året om.

Förväntat resultat

Parkerna är mångfunktionella och erbjuder ett rikt utbud av aktiviteter och anläggningar, som möjliggör ett jämställt nyttjande. Parklekarna är välbesökta och upplevs tillgängliga.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Andel besökare som är nöjda med parklekarnas verksamhet				95		93 %		2022
	Kungsholmsborna tycker att det finns goda möjligheter till	79 %			75 %		80 %		2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
spontanidrott i Stockholm								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Anlägga ett tillfälligt utegym på Lilla Essingen och ett permanent utegym på Stora Essingen.	2022-01-01	2022-12-31	
Ansöka om extra medel för lekplatser för upprustning av lekplatsen i Kristinebergsparken.	2022-01-01	2022-12-31	
Genomföra kulturhistorisk vandring med tema park på Kungsholmen	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med tillhörande nämndmål kommer att uppfyllas för året. Nämndens verksamheter bidrar till verksamhetsmålet Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö genom att arbeta utifrån stadens miljöprogram och klimathandlingsplan. Under 2022 fortsätter förvaltningen genom samverkan och kommunikation arbetet med att stärka synergier och integrera miljö- och klimatarbetet som en del av ordinarie processer, bland annat genom fortsatt arbete med utveckling av förvaltningens hållbarhetsrapportering enligt Agenda 2030 samt att miljö och hållbarhet ingår som aktiv del av flyttplanering för förvaltningens huvudkontor till Tekniska Nämndhuset.

Nämndens verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö

Nämndmålet bedöms uppfyllas helt. Arbetet med att stärka den biologiska mångfalden pågår, bland annat genom det förvaltningsgemensamma temat Klimatsmart mat där indikatorn för andel inköp av ekologiska livsmedel och måltider, och indikatorn för klimatpåverkan av upphandlade livsmedel och måltider är extra relevanta.

Andelen inköp av ekologiska livsmedel och måltider fortsätter att öka på Kungsholmen, framförallt inom förskolorna som höjt andel inköp från 55 procent till 61 procent jämfört med motsvarande period förra året. Även socialtjänstavdelningen har ökat andelen ekologiska inköp. På äldreomsorgen når både Fridhemmet, Hemtjänsten och Gläntan (på marginalen) årsmålet. På Alströmerhemmet har alla kostombud sett filmen Klimatsmart mat och ska sprida kunskapen vidare så att all personal kan arbeta mer likvärdigt för att minska matsvinnet och köpa mer ekologiskt. Sammantaget kommer förvaltningen inte att nå årsmålet för ekologiska livsmedel då kraven i de befintliga kostavtalen ligger lägre än årsmålet. Förvaltningen fortsätter dock att arbeta för att höja medvetenheten och de fortsatta utmaningarna inom verksamheterna är bland annat att hantera de ökande livsmedelskostnaderna, rutiner för retur av defekta varor samt korrekt förvaring. Workshops på temat mat fortsätter under

hösten med fortsatt fokus på äldreomsorgsavdelningen.

Koldioxidutsläppen från upphandlade livsmedel i Kungsholmens verksamheter är ojämnt fördelade både mellan och inom avdelningarna, men årsmålet 1,7 kg CO₂/ kg livsmedel uppnås hittills för förvaltningen totalt.

Inom daglig verksamhet är brukarna till stor del involverade i verksamhetens miljöarbete och den mesta källsorteringen utförs av brukare. Under tertialet har brukare och medarbetare deltagit i de nationella skrapplockardagarna.

På Serafens vård- och omsorgsboende finns en matavfallsrutin som sköts av matleverantören Compass Group Fazer. Rapporterna har studerats och resulterat i en mer anpassad matbeställning vilket medför ett mindre matsvinn. Pilträdet servicehus mäter matsvinn på dagverksamheten. Alla förskolor har mätt sitt matsvinn under två veckor och en liknande mätning görs även i höst. Resultaten kommer att presenteras i verksamhetsberättelsen.

För att höja kvaliteten på maten i förskolorna och skapa en större likvärdighet mellan förskoleköken har förvaltningen inrättat tre köksmästartjänster. Varje köksmästare leder ett köksteam med kockar och köksbiträden. Under våren har köksmästarna tillsammans med kockarna tagit fram en gemensam meny för alla förskolor för att säkra en likvärdig kvalitet för alla barn med ett tydligt fokus på hållbarhet. Kockarna har också arbetat fram ett förslag till riktlinjer för maten på förskolorna som kommer att presenteras för nämnden under hösten.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att försöka hitta fler kopplingar mellan miljö- och klimatarbetet till olika hållbarhetsperspektiv och mål, som exempelvis mål 3 God hälsa, mål 5 Jämställdhet, mål 10 Minskad ojämlikhet, mål 12 Hållbar konsumtion och mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen.

Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster

Bedömningen är att nämndmålet uppfylls. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att anpassa Kungsholmens parker och grönområden till nya klimatförutsättningar och med att förstärka och synliggöra biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Förvaltningen har under perioden deltagit i arbetet med framtagande av stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald samt i arbetet med ekologiska förstärkningsåtgärder och med utveckling av växtb eklädda väggar. De tre projekten leds av miljöförvaltningen. Det systematiska arbetet med stadsdelsområdets träd har pågått under perioden med garantiskötsel av nyligen planterade träd samt planering för trädinventeringar och återplantering.

I Rålambshovsparkens regnpark pågår garantiskötsel av de nyplanterade busk- och perennytorna. Trafikkontoret har beviljats medel för God vattenstatus för att under året genomföra ombyggnation av vattenrännor från Lilla Västerbron. Vattnet från bron kommer att ledas ner i Regnparkens stora biofilter (Växtbädd) istället för att ledas ner på ledningsnätet, med planerat genomförande under hösten 2022. Under 2021 togs en av de stora almarna ned centralt i Rålambshovsparken på grund av almsjukan. En stor alm bredvid uppvisar också tydliga tecken på almsjuka och kommer troligen behöva fällas kommande vinter. Ersättningsträd kommer att planteras i närheten under hösten.

Förvaltningen har efter utvärdering under året valt ut att klassa om ett antal klippta bruksgräsytor till långgräsytor. Genom att släppa upp gräs och örter på ytor som tidigare klippts med jämna mellanrum kan den biologiska mångfalden gynnas samtidigt som ytan har en lägre skötselintensitet vilket också ses som positivt ur miljösynpunkt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system				100 %		100 %	100 %	2022
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling				80 %		90 %	90 %	2022
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				51,84 %		65 %	65 %	2022
Analys								
Andelen inköp av ekologiska livsmedel och måltider fortsätter att öka på Kungsholmen, och når i augusti upp till 55 %, men på grund av att gällande kostavtal har lägre fastställt mål för andelen ekologiska livsmedel än förvaltningen kommer årsmålet inte att uppnås. Fortsatta utmaningar är även att hantera de ökande livsmedelskostnaderna, rutiner för retur av defekta varor, korrekt förvaring med mera.								
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider				1,7 kg CO2		1,7 kg CO2	1,70 kg CO2 per kg livsmedel	2022
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter				3,5 GWh		3,65 GWh	1945 GWh	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB beskriva och konkretisera samhällsviktig verksamhet vid skyfall	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnder och i samråd med fastighetsnämnden och de fastighetsägande bolagen AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Micasa Fastigheter i Stockholm AB och SISAB genomföra kompletterande risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) för skyfall inom utpekade riskområden	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur en indikator som mäter hur stor del av stadens växter som är pollinatörsvänliga ska utformas	2022-01-01	2022-12-31	
  Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2022-01-01	2022-12-31	
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torka	2022-01-01	2022-12-31	
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande kommunikationskoncept för ökad matavfallsinsamling i stadens verksamheter i samarbete med stadsdelsnämnderna, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, utbildningsnämnden, socialnämnden och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31	
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska samarbeta med stadsdelsnämnderna för att genomföra en informationskampanj med syfte att öka återvinning och avfallssortering	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 2.5.1 Nämndens verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål genom ett fortsatt arbete utifrån Kungsholmens miljö- och klimathandlingsplan samt Agenda 2030. Arbetet med tema mat fortsätter under 2022 med titeln Klimatsmart mat. Innovation, kommunikation och samverkan mellan enheter och avdelningar är viktiga delar i processen. Fokus är fortsatt på ekologiska och klimatsmarta livsmedel samt minskat matsvinn. Dessutom utökas temat till att innefatta också plastanvändning och kemikalier i relation till mathantering. Användningen av plast ska fasas ut så långt som det går i verksamheterna. Matsvinn som uppstår ska gå till matavfallsinsamling, och målet är att alla lokaler ska kunna sortera sitt matavfall. Vid upphandlingar och inköp av varor och tjänster ställs krav på giftfria, klimatsmarta och

energieffektiva produkter. Arbetet med att kartlägga förvaltningens lokaler ur ett energiperspektiv i syfte att minska energiförbrukningen fortsätter. Avdelningarnas arbete med värmeböljor och skyfall fortsätter i enlighet med stadens handlingsplan för klimatanpassning.

Förväntat resultat

Energianvändningen i förvaltningens lokaler minskar.
Andelen ekologisk och klimatsmart mat i verksamheterna ökar.
Matsvinnet minskar och det matsvinn som ändå uppstår går till matavfallsinsamling.
Andelen hämtställen med matavfallsinsamling ökar.
Inköp av plastprodukter minskar.
Avfall, framförallt plast, återvinns i fler av förvaltningens lokaler.
Stocket används i första hand vid inköp och avyttring av möbler och inventarier.
Minskad exponering och ökad medvetenhet om skadliga kemikalier i verksamheterna genom medvetna inköp och regelbundet användande av stadens kemikaliehanteringssystem Chemsoft.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Aktiviteter och kunskapshöjande insatser inom det förvaltningsgemensamma temat Klimatsmart Mat, med utökat fokus också på plast och kemikalie	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Arbetet under året fortsätter med fokus på att uppnå målen för ökad mängd ekologiska livsmedel och minskad mängd koldioxid från livsmedel. Likaså fortsätter arbetet för minskat matsvinn och ökad återvinning av matavfall. Förberedelser vidtas inför att nästa år introducera minskad plastanvändning och ökad kunskap om kemikalier.			
 Aktivt användande av stadens kemikaliehanteringssystem Chemsoft på alla förvaltningens enheter.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Förvaltningen behöver bli mer aktiv i att föra kemikalieförteckningar i stadens kemikaliehanteringssystem Chemsoft.. En uppdatering av användare samt utbildning under hösten planeras, liksom rutiner för uppföljning.			
 Alla förskolor mäter sitt serverings- och tallrikssvinn	2022-01-01	2022-12-31	
 Alla förskolor ska genomföra en inventering av åtgärdslistan i miljöförvaltningens riktlinjer för kemikaliesmart förskola punkt 1-23	2022-01-01	2022-12-31	
 Etablera matavfallsinsamling i de verksamheter som ännu inte har detta. De verksamheter som inte har rätt förutsättningar för att samla in matavfall i kärl ska tillsammans med fastighetsägarna undersöka möjligheten att installera matavfallskvarn.	2022-01-01	2022-12-31	
 Fortsätta det påbörjade arbetet med att energieffektivisera förvaltningens lokaler genom närvarostyrning, LED-armaturer och nedsäkring av abonnemang.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Åtgärder för att minska energiförbrukningen ger resultat. Enligt stadens elstatistik sjunker stadsdelens förbrukning stadigt och prognosen är, om ingen oväntat händer, att årsmålet nås med stor marginal.			
 Fortsätta utreda miljösmart system för befintliga skräpkorgar.	2022-01-01	2022-12-31	
 Verksamheter som serverar mat mäter sitt matsvinn vår och höst i syfte att minska matsvinnet.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 2.5.2 Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden bidrar till målet genom att bland annat arbeta med strategier för dagvattenhantering samt skötsel och åtgärder som gynnar biologisk mångfald.

Förväntat resultat

Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar. Den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna synliggörs och förstärks.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Sköta strandlinjen mot Kungsholmen och Essingeöarna så att både rekreation och biologisk mångfald främjas.	2022-01-01	2022-12-31	
● Ta fram trädvårdsplaner för de större aktuella parkinvesteringsprojekten.	2022-01-01	2022-12-31	
● Utredda möjligheten till ökat lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) i varje parkupprustningsprojekt.	2022-01-01	2022-12-31	
● Återplantering av träd och perenner på Kungsholmen.	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas för året. Till inriktningsmålet hör två mål för verksamhetsområdet och tre nämndmål.

Båda verksamhetsområdesmålen bedöms uppfyllas. Nämndmålet *Kompetenta ledare och medarbetare skapar tillsammans en hälsosam arbetsmiljö* bedöms delvis uppfyllas. Sjukfrånvaron fortsätter att sjunka och resultaten från årets medarbetarenkät skiljer sig marginellt från föregående år. Resultatet för *Ledarskapsindex* har sjunkit. Förvaltningen fortsätter under hösten med ledarskapsutveckling utifrån stadens nya chefsprofil och förvaltningens framtagna lönekriterier för chefer.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas. Enheternas budgetar följs regelbundet upp genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller.

Stadsdelsnämndens ekonomi är långsiktigt hållbar

Nämndmålet bedöms uppfyllas helt. Förvaltningen prognostiserar ett överskott om 37,0 mnkr före respektive 28,3 mnkr efter resultatdispositioner. Det största överskottet prognostiseras liksom tidigare under året i första hand inom äldreomsorgen och det största underskottet finns inom ekonomiskt bistånd. I övrigt följer den ekonomiska prognosen i stort sett budget. Se avsnitt Uppföljning av ekonomi.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	97,8 %			97,8 %		100 %	100 %	Tertial 2 2022
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	97,1 %			97,1 %		100 %	100 %	Tertial 2 2022
  Nämndens prognossäkerhet T2				0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2022

Nämndmål: 3.1.1 Stadsdelsnämndens ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens budget ska rymmas inom givna ekonomiska ramar och resurserna ska användas effektivt för att nå uppsatta mål. Kontinuerliga ekonomiuppföljningar på enhets-, avdelnings- och nämndnivå genomförs månadsvis.

Medarbetarnas delaktighet är nödvändig för att identifiera utvecklingsområden, ta fram åtgärder och uppnå en hållbar effekt. De ska också vara delaktiga i planering och uppföljning av verksamheten och tillsammans med chefer samla och sprida goda exempel på effektiva arbetsätt.

Förväntat resultat

Nämndens budget är i balans och förvaltningen säkerställer en långsiktig stabilitet i ekonomin.

Förvaltningens chefer har god kunskap om förändringar i verksamheten och gör anpassningar inom budgetramen utifrån behov.

Prognossäkerheten är god och åtgärder vidtas vid behov.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nya budgetansvariga chefer ska under året ha genomgått ekonomiutbildning för att få rätt förutsättningar att kunna ta sitt budgetansvar	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utbildningar i webinfo för samtliga budgetansvariga chefer som stöd i prognosarbetet	2022-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Analys

Verksamhetsmålet bedöms uppfyllas helt. Verksamheterna fortsätter att utvecklas, förvaltningen upplevs som en mer attraktiv arbetsgivare och sjukfrånvaron sjunker. Arbetet med att bland annat förbättra arbetsmiljön, sänka sjukfrånvaron och öka andelen heltider bidrar till att nå mål 5: Jämställdhet, mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt mål 10: Minskad ojämlikhet i Agenda 2030.

Kompetenta ledare och medarbetare skapar tillsammans en hälsosam arbetsmiljö

Nämndmålet bedöms delvis uppfyllas. Resultatet för *ledarskapsindex* har sjunkit något sedan senaste mätningen. Utvecklingsinsatser för att stärka chefernas ledarskap fortsätter att genomföras. Stadens Chefsprofil ligger till grund för upplägg och innehåll.

Förvaltningen når fortsatt inte målvärdet för index *bra arbetsgivare* och ligger kvar på samma nivå som föregående år. Av de tre delindexen återfinns den mest positiva förändringen från föregående år för *attraktiv arbetsgivare* som ökat med tre indexpunkter. Värdet ligger också högre än genomsnittet jämfört med samtliga stadsdelsförvaltningar.

Som arbetsgivare har förvaltningen ansvar att arbeta för att uppnå mål om jämställdhet. Delindex *jämställdhet* har lägre resultat än genomsnittet för stadsdelsförvaltningarna. Delindexet påverkas av att kvinnor i högre utsträckning än män arbetar heltid samt har större möjlighet till att bli chefer. Män har lägre långtidssjukfrånvaro än kvinnor, också det påverkar resultatet.

Förvaltningen ska minska andelen deltid. Som ett led i arbetet genomfördes under våren en kartläggning av vilka av medarbetarna inom äldreomsorgen med ofrivillig deltid som är villiga att byta enhet för att höja sin sysselsättningsgrad. Kartläggningen visar att bara en liten andel av dessa medarbetare är beredda att byta enhet. Insatser för att också minska andelen timanställningar fortsätter att genomföras. Nya regler i lagen om anställningsskydd som träder ikraft den 1 oktober kommer få effekter på förvaltningens arbete med personalförsörjning och personalplanering samt innebära en ökad administration för både chefer och andra administrativa funktioner.

För att öka medarbetarnas förståelse för sambandet mellan det dagliga arbetet och verksamhetens mål har en enhet inom socialtjänstavdelningen provat att bryta ner verksamhetsmålen till medarbetarnivå. Målsättningen är att visa hur medarbetarna bidrar till verksamhetsmålen, både gällande kärnverksamheten och den egna arbetsmiljön. Arbetsättet ska följas upp under 2023.

Under perioden har utbildningar genomförts för medarbetare inom äldreomsorgen inom bland annat kognition, basala hygienrutiner och läkemedelshantering.

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har sjunkit successivt under året, främst är det den längre sjukfrånvaron som sjunker. I jämförelse med övriga stadsdelsförvaltningar ligger den korta sjukfrånvaron bland de lägsta även om den fortsatt ligger kvar på något högre nivåer än innan pandemin. Prognoser om sjukfrånvaron framåt är svåra att göra då pandemin fortsatt pågår och smittspridningen väntas öka under hösten. Förskolorna har störst utmaning inom förvaltningen med en fortsatt hög sjukfrånvaro.

För att ge ett fördjupat stöd till cheferna kommer HR-avdelningen under hösten att starta upp och leda ett ”sjukfrånvaro och rehabiliteringsnätverk”. Nätverket kommer att fokusera på arbetet med att förebygga sjukfrånvaro men nätverket kommer också vara ett forum för att diskutera egna ärenden och frågeställningar inom området. Det förväntas ge ett fördjupat stöd och bidra till kollegialt lärande över avdelningsgränserna.

Ett aktivt främjande och förebyggande arbetsmiljöarbete är viktigt för att skapa en god arbetsmiljö. Ett viktigt steg i det systematiska arbetsmiljöarbetet är den årliga uppföljningen. Ett arbete pågår i hela staden med att förbättra rutiner för den årliga uppföljningen och syftet är att på ett tydligare sätt involvera förvaltningsledningen och stadsdelsnämnden i arbetsmiljöarbetet. Den nya rutinen förväntas ge tydligare beslutsunderlag för förvaltningsledning och stadsdelsnämnden vid olika prioriteringar och beslut kopplade till arbetsmiljön. Förvaltningen fortsätter med utbildningar i arbetsmiljö för chefer och skyddsombud.

Staden har fattat beslut om en satsning på personalfrämjande aktiviteter, såsom förstärkta medel till friskvårdsbidrag och personalsociala aktiviteter. Friskvårdsbidraget i förvaltningen höjs därmed från 1500 kr till 5000 kr/ medarbetare för 2022 och 2023. Syftet är främja ökad hälsa och välmående för medarbetare och chefer. Samtliga förvaltningar får också medel för året för att stärka arbetet med personalsociala aktiviteter, såsom kompetensutvecklingsinsatser eller aktiviteter för att stärka samarbete och aktivt medarbetarskap.

Inrapporterade riskobservationer, tillbud, arbetsskador och arbetssjukdomar i IA (förvaltningens incidentrapporteringsystem) följs upp på alla nivåer inom samverkanssystemet i enlighet med arbetsmiljöårshjulet. Se avsnitt Övrigt för sammanställning av inrapporterade incidenter.

Nämndens verksamheter använder resurser effektivt, hållbart och innovativt

Nämndmålet bedöms uppfyllas helt. Arbetet med innovation och effektivisering bidrar främst till mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur i Agenda 2030.

Förvaltningens arbete med innovation i form av Kluriga Kungsholmen och innovationsgruppen fortgår. Syftet med Kluriga Kungsholmen, som är en del av kvalitetsarbetet, är att sprida kunskap om, uppmuntra och utveckla förvaltningens innovationsarbete. För att fånga upp medarbetares idéer har förvaltningen skapat en struktur för att främja innovationer i form av tre funktionsbrevlådor, en var för förskola, socialtjänst

och äldreomsorg. Strukturen medför att idéer, goda exempel och innovationer kan spridas, återanvändas eller införas inom fler verksamheter. Arbets sättet följer flera av de perspektiv som tas upp i kvalitetsprogrammet som hållbarhet, handlingsutrymme, lärande och öppenhet. Under andra tertialet har innovationsgruppen diskuterat inkomna förslag på innovationsprocesser och under hösten kommer arbetet med att välja ut och genomdriva innovationsprocesser att fortsätta.

Ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs inom samtliga verksamheter och samverkan med akademien är god. Under våren har en grupp med barnskötare deltagit i en uppdragsutbildning som letts av Stockholms universitet. Utbildningen handlar om att utveckla den egna lekförmågan genom lek, drama och rolltagande. Tre förskolor deltar i olika forskningssamarbeten om lek tillsammans med Södertörns högskola och Stockholms universitet.

Daglig verksamhet har under året deltagit i en digitaliseringsstudie tillsammans med Uppsala universitet. Syftet med studien är att undersöka omställningen till digital verksamhet utifrån förändrade arbetssätt under covid-19. Studien beräknas vara färdig 2023. Verksamheten har också anmält intresse till två projekt. Det ena är ett forskningsprojekt som handlar om ögonstyrning. Det andra ett projekt som syftar till att skapa en digital plattform med syfte att öka brukarens självständighet.

Som en del i arbetet med att vara en akademisk nod, pågår en miljööversyn på vård- och omsorgsboendena i egen regi och entreprenad vilket syftar till att skapa en fysisk miljö som är anpassad till personer med kognitiv svikt. Under tertialet pågår iordningställande av tolv avdelningar på Serafen. Därefter återstår endast tre avdelningar innan hela huset har fått en uppdaterad fysisk miljö.

Förvaltningen driver en pilot på Serafens äldreboende som innebär att befintliga anslagstavlor ersätts med digitala informationskärmar.

Som en del i förvaltningens kvalitetsarbete har Vuxenenheten sammanställt ett bidrag till stadens kvalitetsutmärkelse. Syftet med deltagandet är att lyfta och synliggöra medarbetarnas goda arbete samt att få återkoppling på enhetens arbete av stadens examinatorer för fortsatt verksamhetsutveckling. Äldreomsorgen kommer att lämna in ett bidrag till stadens tävling "Framsteget" som handlar om att belöna och synliggöra innovativa metoder, arbetssätt eller lösningar som uppmuntrar till utveckling inom staden. Äldreomsorgens bidrag handlar om satsningar som görs inom kognition.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att höja kompetensen i förvaltningens upphandlingsorganisation genom informationspridning, löpande analys samt utbildningsinsatser kring systemutnyttjande och avtalstrohet. Målet är att säkra roller och organisation för en samordnad och effektiv inköp- och upphandlingsprocess.

Effektiv lokalanvändning

Arbetet med att effektivisera lokalanvändning pågår löpande under året bland annat genom att samutnyttja befintliga lokaler. Förskoleverksamheten har under de senaste åren samt under året anpassat lokalerna till minskat antal inskrivna barn vilket har inneburit att två lokaler avvecklades i början av året. Till följd av att barnantalet på de kommunala förskolorna

minskat med nästan 300 barn de senaste två åren kommer förvaltningen att se över och anpassa enhetsorganisationen under hösten 2022.

Projektarbetet kring flytten av förvaltningslokalerna till Tekniska nämndhuset har påbörjats. En projektledare har anlitats och arbetsgrupper skapats för att leda projektet. Flytten planeras till fjärde kvartalet 2023 och innebär att stora delar av nämndens verksamheter som idag sitter i olika lokaler på Kungsholmen kommer att samlas.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeiindex	80	79	80	80		83	83	2022
Analys Resultatet för AMI ligger på samma nivå som föregående år och på samma nivå som stadens genomsnitt. Resultaten varierar mellan avdelningarna. Förskoleavdelningen och socialtjänstavdelningen har ökat jämfört med föregående år medan äldreomsorgsavdelningen minskat något. Förskoleavdelningen ligger fortsatt högst i förvaltningen. Resultaten är i stort sett lika för kvinnor och män. Arbetet med åtgärder i de upprättade handlingsplanerna pågår.								
  Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	1,56 %			0,31 %	1,5 %	1,5 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			100 %		100 %	93 %	2022
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %			100 %		50 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2022
  Index Bra arbetsgivare	76			76		84	84	2022
Analys Resultatet ligger kvar på samma nivå som föregående år. Delindexet <i>attraktiv arbetsgivare</i> har ökat med tre indexpunkter. Delindexet <i>jämställdhet</i> har lägre resultat än genomsnittet för stadsdelsförvaltningarna. Delindexet påverkas av att kvinnor i högre utsträckning än män arbetar heltid samt har större möjlighet till att bli chefer. Män har lägre långtidssjukfrånvaro än kvinnor, också det påverkar resultatet. För att förbättra resultatet finns ett pågående arbete med att minska ofrivillig deltid, ett nätverk för chefer upprättas som stöd för att minska sjukfrånvaron samt fortsatt arbete med kompetensbaserad rekrytering och stadens chefsprofil i arbetet med chefsförsörjning.								
  Sjukfrånvaro	10,1 %	5,2 %	11,2 %	10,2 %	10 %	10 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022
  Sjukfrånvaro dag 1-14	3,3 %	3,2 %	3,3 %	3,1 %	2,9 %	2,9 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska medverka i kommunstyrelsens och servicenämndens pilotprojekt för effektiva arbetssätt vid webbpublicering på hemsidor i syfte att säkerställa kvalitet och efterlevnad av lagkrav gällande tillgänglighet och personuppgifter samt effektivisera stadens kommunikationsarbete	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en inventering av kompetensutvecklingsbehov i öppna förskolan	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna analysera stadsdelsnämndernas kompetensutvecklingsbehov och samordna kompetensutvecklingen för personal i förskolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 3.2.1 Kompetenta ledare och medarbetare skapar tillsammans en hälsosam arbetsmiljö

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Förvaltningen arbetar systematiskt utifrån personalpolicyn för att vara en attraktiv arbetsgivare där både chefer och medarbetare har en bra arbetssituation och kan rekommendera sin arbetsplats till andra. Handlingskraftiga, modiga och närvarande chefer skapar genom en tydlig kommunikation och med tillit till medarbetarnas förmåga, engagemang och vilja att bidra till konkret verksamhetsutveckling. Alla verksamheter har effektiva arbetssätt som anpassas efter medborgarnas behov, budget och uppdrag.

Genom att möjliggöra och skapa forum för delaktighet, inflytande och samverkan tas kreativitet hos medarbetarna tillvara och goda exempel sprids mellan verksamheterna. Chefer och medarbetare ansvarar tillsammans för ett tillåtande och hälsosamt arbetsklimat.

Sjukfrånvaron, särskilt långtidssjukfrånvaron, är fortsatt en utmaning för förvaltningen. Avdelningsspecifika handlingsplaner med fokus på förbättringar i den organisatoriska och sociala arbetsmiljön upprättas och följs upp under året.

Ingen medarbetare ska utsättas för kränkande behandling, hot eller våld på sin arbetsplats. En översyn och förbättring av övergripande rutiner och ökad kunskap ska säkerställa att medarbetare som blir utsatta för hot och våld har ett långsiktigt stöd. Alla medarbetare ska ha kunskap om hur man rapporterar, förebygger och hanterar kränkningar, hot och våld i verksamheten.

Förvaltningen tar emot studenter för verksamhetsförlagd praktik inom samtliga verksamheter.

Förväntat resultat

Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där aktivt medskapande index och ledarskapsindex stiger och där medarbetarna känner delaktighet och engagemang och i högre grad kan rekommendera sin arbetsplats till andra.

Alla medarbetare ska känna sig trygga på sin arbetsplats och i sitt yrkesutövande och om någon medarbetare blivit utsatt för hot och våld ska varje medarbetare och chef veta hur de hanterar situationen. Ett långsiktigt stöd finns. Förvaltningen är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier. Personalrörligheten och sjukfrånvaron ligger på en sund nivå. Samverkan med akademien är fortsatt god och en hög andel studenter får verksamhetsförlagd praktik i verksamheterna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel medarbetare inom förskolan som kan rekommendera sin arbetsplats	76 %			73 %		73 %		2022
 Andel medarbetare inom socialtjänsten som kan rekommendera sin arbetsplats	67 %			66 %		72 %		2022
Analys Värdet har ökat med en enhet sedan förra årets mätning. Resultatet skiljer sig åt mellan de olika enheterna inom avdelningen. Samtliga enheter har utifrån sina resultat tagit fram en handlingsplan utifrån identifierade förbättringsområden. Vidare pågår en större satsning kring aktivt medarbetarskap på avdelningen under hela 2022. Under hösten hålls en gemensam avdelningsdag för alla medarbetare.								
 Andel medarbetare inom äldreomsorgen som kan rekommendera sin arbetsplats	68 %			70 %		72 %		2022
Analys Resultatet är i linje med tidigare år och når inte årsmålet. Under hösten sker flera satsningar som riktas till personalen vilka syftar till att främja personalens hälsa, glädje och arbetssituation.								
 Andel medarbetare som vet var de ska vända sig om hen upplever sig utsatt för diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier	88 %			88 %		90 %		2022
Analys Målet uppnås inte och resultatet ligger kvar på samma nivå som föregående år. Enligt förvaltningens arbetsmiljöårshjul ska alla enheter gå igenom gällande rutin på APT. De enheter som hade ett lägre resultat har på nytt informerat medarbetarna								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
om var de ska vända sig.								
 Ledarskapsindex x	78			79		80		2022
Analys								
<p>Ledarskapsindex har sjunkit och ligger under stadens genomsnitt och når inte heller upp till målvärdet. Det är inom äldreomsorgsavdelningen som resultatet sjunkit, inom förskolan ligger det på samma nivå som föregående år och inom socialtjänstavdelningen har det stigit. Under pandemin har fokus legat på ett fysiskt nära ledarskap och medarbetare har fått feedback i det dagliga arbetet på ett annat sätt än tidigare. När pandemins påverkan minskat har verksamheten börjat återgå till mer utvecklingsinriktat arbete vilket kan ha bidragit till att upplevelsen av ledarskapet försämrats. Andra bidragande orsaker kan vara de extra utmaningar för ledarskapet som pandemin har inneburit tillsammans med en viss omsättning på chefer, främst inom äldreomsorgsavdelningen. Förvaltningen fortsätter under hösten med ledarskapsutveckling utifrån stadens nya chefsprofil och förvaltningens framtagna lönekriterier för chefer.</p>								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskola: Stärka rektorer och förskollärare i sina uppdrag som pedagogiska ledare	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen genomför en utbildningsinsats för kockarna i förskoleköken	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen genomför riktande kompetensutvecklingsinsatser för barnskötare i förskolan	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen kommer att starta ett bemanningsteam inom förskolan med tillsvidareanställd personal.	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen och rektorerna kommer att se över bemanningen inom förskolan utifrån ett minskat barnantal	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska implementera stadens nya chefsprofil	2022-01-01	2022-12-31	
 Socialtjänstavdelningen arbetar med Aktivt medarbetarskap	2022-01-01	2022-12-31	
 Äldreomsorgsavdelningen genomför särskild utbildning i ledningskompetens för sjuksköterskor.	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 3.2.2 Nämndens verksamheter använder resurser effektivt, hållbart och innovativt

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen bidrar till de förväntade resultaten genom att använda innovativa och digitala verktyg för att bidra till en god och hållbar samhällsservice med stockholmarnas bästa i fokus. Arbetet bedrivs systematiskt där resultat från olika undersökningar används för att analysera utmaningar och utvecklingsbehov inom verksamheterna.

Förvaltningarnas chefer bidrar till att främja innovativa miljöer genom att uppmuntra till nya idéer och arbetsätt. Som stöd i förändringsarbetet ska det finnas forum för utbyte av erfarenheter och dialog mellan enheter och avdelningsvis på chefsforum. Samverkan mellan verksamhetsområden och stadsdelsnämnder uppmuntras för att lära av varandra och utveckla

effektiviteten. Förvaltningens innovationsgrupp ska vara stödjande i verksameters innovationsarbete.

Digitaliseringens möjligheter tas tillvara och utveckling av digital teknik och välfärdsteknik som syftar till att stärka enskildas trygghet, aktivitet, delaktighet och självständighet ska prioriteras. Stadens nya kvalitetsutvecklingsprogram implementeras och vägleder i förvaltningens kvalitetsutvecklingsarbete med fokus på innovation och digitalisering. Arbetet med jämställdhetsintegrering fortsätter och jämställdhetsanalyser i beslutsunderlag utvecklas.

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete. Olika kunskapsunderlag analyseras och verksamheterna utvecklar kvaliteten med stöd av innovativa och effektiva lösningar.

Verksamheterna har en tillåtande miljö där engagemang och nya idéer tas tillvara.

Samverkan och dialog internt och externt och utbyte av goda exempel och erfarenheter utvecklar verksamheterna.

Digitalisering och välfärdsteknik nyttjas.

Jämställdhetsanalyser genomförs på alla nivåer vilka bidrar till att nämndens verksamheter erbjuder likvärdig service, bemötande och fördelning av resurser för kvinnor och män, flickor och pojkar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Enheternas registerförteckning revideras under året	2022-01-01	2022-12-31	
 Förvaltningen ska införa ett gemensamt kostdatasystem för köken i förskolan för att underlätta arbetet för kockarna, minska matsvinnet och minska miljöpåverkan.	2022-01-01	2022-12-31	
 Införa systemet Lifecare (system för kommunikation mellan Regionen och stadens verksamheter vid utskrivning från sjukvården) för berörda verksamheter inom socialtjänst och äldreomsorg	2022-01-01	2022-12-31	
 Skapa ett verksamhetsövergripande digitaliseringsråd där äldreomsorgens verksamheter på ledningsnivå kan få stöd av varandra i den digitala utvecklingen.	2022-01-01	2022-12-31	
 Säkerställa roller och kompetens i förvaltningens upphandlingsorganisation för en samordnad och effektiv inköp- och upphandlingsprocess.	2022-01-01	2022-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestations- och omslutningsförändringar	Prognos	Avvikelse
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1 286,2	0,0	-16,2	1 233,0	37,0
Kostnader	1 622,4		26,3	1 611,7	37,0
Intäkter	-336,2		-42,5	-378,7	0,0
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner					37,0
Resultatenheternas överskott från 2021					31,3
Resultatenheternas överskott till 2023					-40,0
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner					28,3

Förvaltningen prognostiserar ett överskott om 37,0 mnkr före respektive 28,3 mnkr efter resultatdispositioner. Prognosen för året bygger på en sammanvägning och analys av bokslut 2021, faktiskt bokförda kostnader och intäkter till och med augusti månad och förväntad utveckling fram till årets slut. I prognosen är hänsyn tagen till beräknade prestationsförändringar samt pågående och planerade åtgärder för en budget i balans inom några verksamhetsområden.

Det största överskottet prognostiseras liksom tidigare under året i första hand inom äldreomsorgen. Verksamheten har hittills under året haft ett betydligt lägre behov av vård- och omsorgsplatser än årets tilldelade medel och budgeterat, vilket bedöms vara en effekt av pandemin. Även hemtjänstkostnaderna och övriga insatser är betydligt lägre än budgeterat. Det största underskottet finns inom ekonomiskt bistånd. I övrigt följer den ekonomiska prognosen i stort sett budget.

I prognosen ingår beräknade totala prestationsjusteringar inom förskola om -19,7 mnkr och inom omsorg om funktionsnedsatta om 3,5 mnkr, sammantaget -16,2 mnkr.

Resultatenheterna överförde sammantaget ett överskott om 31,3 mnkr från 2021 till 2022. Resultatenheterna prognostiserar att föra över 40,0 mnkr till 2023, vilket är en ökning med 8,7 mnkr.

Under år 2022 har verksamheterna hittills erhållit externa medel framförallt statsbidrag om totalt ca 36,9 mnkr, varav 6,4 mnkr avser bidrag för höga sjuklönekostnader under december-

mars. Stora delar av de riktade bidragen erhöles vid halvårsskiftet samt i augusti, bidragen är av engångskaraktär och ska användas under år 2022. En del av statsbidragen har verksamheterna ansökt om medan resterande har nycklats ut till verksamheterna. I de flesta fall innebär statsbidragen att verksamheterna behöver rekrytera fler medarbetare, något som tar tid samtidigt som det råder brist på en del av de aktuella yrkeskategorierna. Detta kan leda till att tilldelade statsbidrag inte hinner förbrukas fullt ut, alternativt betalas tillbaka. I en del fall har verksamheten erhållit utnycklade medel som verksamheten redan har budgeterat för. Se tabell nedan över tilldelade externa medel per verksamhetsområde.

Externa medel, t.ex statsbidrag	Covid- bidrag sjuklöner	Externa medel, tex statsbidrag	Totalt
Nämnd och förvaltningsadministration	0,07		0,1
Individ och familj	0,22	2,4	2,6
Förskola	3,00	6,4	9,4
Äldreomsorg	2,45	21,7	24,2
Stöd och service till personer med funktionsnedsätt.	0,67	0,0	0,7
Totalt förvaltningen	6,41	30,5	36,9

Mnkr Netto	Budget	Begärda budget- justeringar	Prestations- och omslutnings- förändringar	Prognos (före resultat- överföringar)	Prognos (efter resultat- överföringar)	Avvikels e
Nämnd och administration	45,7			43,2	43,2	2,5
Individ- och familjeomsorg	89,0			86,3	86,4	2,6
<i>varav barn och ungdom</i>	47,6			45,7	45,7	1,9
<i>varav vuxna</i>	19,0			19,0	19,0	0,0
<i>varav socialpsykiatri</i>	21,4			20,3	20,4	1,0
<i>varav nyanlända</i>	1,0			1,3	1,3	-0,3
Stadsmiljöverksamhet	15,9			18,3	18,3	-2,4
<i>Avskrivningar</i>	15,1			14,6	14,6	0,5
<i>Internräntor</i>	0,6			0,6	0,6	0,0
Förskoleverksamhet	274,6		-19,7	251,5	251,9	3,0
Äldreomsorg	587,6			561,5	567,6	20,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	213,6		3,5	213,8	215,9	1,2

Barn, kultur och fritid	10,6			10,6	10,6	0,0
Arbetsmarknad såtgärder	3,8			3,6	3,6	0,2
Ekonomiskt bistånd	22,7			29,0	29,0	-6,3
varav handläggare	6,6			9,6	9,6	-3,0
Övrig verksamhet	7,0			0,0	0,0	7,0
Totalt	1 286,2	0,0	-16,2	1 233,0	1 241,7	28,3

Nämnd och förvaltningsadministration

Verksamheten nämnd- och förvaltningsadministration prognostiserar ett överskott om 2,5 mnkr. Överskottet hänförs bland annat till vakanser under pågående rekrytering samt lägre lönekostnader till följd av tjänstledigheter.

Individ- och familjeomsorg

Verksamheten individ- och familjeomsorg prognostiserar sammantaget ett överskott om 2,7 mnkr före respektive 2,6 mnkr efter resultatöverföring. Individ- och familjeomsorg innefattar flera delar. Prognos per delområde redovisas nedan.

Barn och ungdom

Barn och ungdomsverksamheten prognostiserar ett överskott om 1,9 mnkr.

Myndighetsverksamheten prognostiserar en budget i balans avseende såväl handläggning som köp av insatser. Liksom föregående år har verksamheten inte haft någon placering vid §12-hem. HVB-hemsplaceringarna är för perioden färre än föregående år och ingen avvikelse mot budget. Avseende familjehem, jourhem samt skyddat boende har behovet varit lägre än föregående år och ligger något under planeringsnivån.

Nyckeltal - IoF Barn och unga Beställarperspektiv	Planering 2022	Utfall 2022	Utfall 2022	Utfall 2021
Insatser / antal /platser		Aug	Snitt jan-aug	Snitt jan-aug
§12-hem	0,5	0,0	0,0	0,0
HVB	2,0	2,0	2,2	5,0
Stödboende	2,0	3,0	2,5	1,6
Familjehem	11,0	9,8	7,8	11,2
Jourhem	4,5	1,0	4,1	5,8
Skyddat boende	0,5	0,0	0,3	0,8

Förvaltningens egna familjebehandlare inklusive fältverksamhet prognostiserar ett överskott vilket hänförs till minskade lönekostnader under pågående rekrytering.

Vuxna och missbruk

Verksamheten för vuxna och missbruk prognostiserar en budget i balans. Verksamheten följer budget avseende såväl handläggning som insatser.

Hittills under år 2022 har inget behov av placeringar vid §12 LVM funnits. Verksamhetens strategiska arbete med insatser på hemmaplan istället för att köpa insatser har gett effekt och kostnaderna har minskat.

Nyckeltal - IoF Vuxna Beställarperspektiv	Planering 2022	Utfall 2022	Utfall 2022	Utfall 2021
Insatser / antal /platser		Aug	Snitt jan-aug	Snitt jan-aug
§12 LVM	0,8	0,0	0,0	0,3
Behandlingshem (HVB)	0,5	0,8	0,3	0,4
Stödboende (HVB)	8,0	8,4	6,1	7,9
Skyddat boende	0,5	0,0	0,8	0,1
Härbärge	4,0	2,1	2,7	5,9

Socialpsykiatri

Socialpsykiatriverksamheten prognostiserar ett överskott om 1,1 mnkr före respektive 1,0 mnkr efter resultatöverföringar. Överskottet hänförs till såväl beställar- och utförarverksamheten.

Beställarverksamheten

Beställarverksamheten prognostiserar ett överskott om 1,0 mnkr vilket kan hänföras till lägre kostnader för flera av insatserna än budgeterat. Antalet personer med insatsen sysselsättning är lägre än budgeterat vilket antas vara en effekt av pandemin, även kostnaderna för insatsen HVB-hem är lägre än budgeterat till följd av lägre dygnspriser. I övrigt följer verksamheten budget avseende handläggning och insatser.

Nyckeltal - IoF Socialpsykiatri Beställarperspektiv	Planering 2022	Utfall 2022	Utfall 2022	Utfall 2021
Insatser / antal /platser		Aug	Snitt jan-aug	Snitt jan-aug
Gruppboende	5	5	5	5
Stödboende	8	8	8	9
HVB	6	6	5	6

Utförarverksamheterna

Utförarverksamheterna boendestöd och stödboende prognostiserar ett överskott om 0,1 mnkr vilket hänförs till en ökning av antal brukare samt samordningsvinster.

Nyanlända

Verksamheten för nyanlända prognostiserar ett underskott om -0,3 mnkr. Underskottet hör samman med att kostnaderna för en del placeringar inte täcks av dygnschablonen från migrationsverket, vilket är en följd av att priset per dygn har höjts medan schablonen är oförändrad.

Verksamheten handlägger för närvarande placeringar för 11 barn. Till årsskiftet beräknas antalet barn var 11 st.

Nyckeltal - EKB	Planering 2022	Utfall 2022	Utfall 2022	Utfall 2021
Antal ensamkommande barn		Aug	Snitt jan-aug	Snitt jan-aug
Totalt antal barn	12	11	12	16

Förskola

Förskoleverksamheten prognostiserar ett överskott om 3,4 mnkr före respektive 3,0 mnkr efter resultatöverföring.

Den största delen av budgeten inom verksamhetsområdet är prestationsrelaterad. Avläsningar sker månadsvis av hur många barn som är inskrivna i förskolan. Varje prestation genererar en budgettilldelning. Detta betyder att nämndens slutliga budget först kan fastställas i samband med bokslutet 2022.

Hittills under året har antalet inskrivna barn varit relativt stabilt jämfört med de senaste åren då antalet inskrivna barn har minskat kraftigt varje år. Dock prognostiseras antalet inskrivna barn vara avsevärt lägre än tilldelade budgetmedel varför prestationsförändringarna beräknas uppgå till 29,6 mnkr för år 2022. Det är ungefär den justering som förvaltningen räknat med i samband med budgeteringen.

Genomsnittet av antalet inskrivna barn för perioden januari-augusti år 2022 är 1 605 att jämföra med samma period föregående år som var 1 717 barn vilket innebär en minskning med 112 barn. Minskningen av antalet barn hör samman med att många barnfamiljer flyttar till ytterstadsdelar eller kranskommuner. Liknande flyttmönster kan ses i andra stadsdelar. Fördelningen mellan antal inskrivna barn i kommunala och privata förskolor är cirka 51% respektive 49%.

Med anledning av minskat antal inskrivna barn under de senaste åren har verksamheten kontinuerligt och systematiskt arbetat med att anpassa såväl lokaler som bemanning till verksamhetens behov. Externa medel om ca 9,4 mnkr har erhållits, bland annat statsbidrag för stora delar av sjuklönekostnaderna 3,0 mnkr under perioden december till och med mars. Verksamheten har även erhållit externa medel av engångskaraktär som i flera fall beslutats så sent under budgetåret att det kan vara svårt att hinna använda medlen inom angivet budgetår, vilket innebär att en del medel kan komma att återbetalas.

Under hösten planeras en omorganisation som innebär förskoleverksamheten går från att vara fem till fyra resultatenheter, detta är en följd av totalt sett färre inskrivna barn inom verksamheten.

Nyckeltal - Förskola	Planering VP 2022	Utfall 2022	Utfall 2022	Utfall 2021
Antal inskrivna barn		Aug	Snitt jan-aug	Snitt jan-aug
1-3 år fsk	799	913	750	813
4-5 år fsk	765	600	855	904
Totalt	1 564	1 513	1 605	1 717

Äldreomsorg

Verksamhetsområde äldreomsorg prognostiserar ett överskott om 26,1 mnkr före respektive 20,0 mnkr efter resultatöverföringar. Överskottet hänförs till såväl beställar- som utförarverksamheter. Pandemins ekonomiska effekter ses tydligast inom äldreomsorgen framförallt genom betydligt färre köp av vård- och omsorgsplatser jämfört med tilldelade budgetmedel och intern budget. Detta påverkar såväl beställar- som utförarverksamheterna ekonomiskt. I prognosen ingår ur bägge perspektiven en fortsatt successiv ökning av antalet platser. Sker ökningen av köp ur beställarperspektiv i lägre takt resten av året än prognostiserat kan den ekonomiska prognosen förbättras ytterligare.

En annan bidragande orsak till verksamhetens överskott är de stimulansmedel för verksamhetsutveckling och statliga bidrag som tilldelats äldreomsorgen. Hittills under året har verksamheten erhållit extra medel exempelvis stimulansbidrag av engångskaraktär för olika insatser om ca 24,2 mnkr. I flera fall har verksamheten erhållit utnycklade medel för insatser som verksamheten redan har budgeterat för såsom demensmedel, insatser för att motverka ensamhet mm. Eftersom en stor del av medlen beslutas så sent under budgetåret och är av engångskaraktär kan det vara svårt att hinna använda medlen under angivet budgetår. Samtliga stimulansmedel är sådana att de måste förbrukas under innevarande år och får endast användas för speciella syften. Det överskott som uppstått inom ramen för nämndens budget exklusive stimulansmedel används bland annat till att förstärka bemanningen, tidigare lägga planerad upprustning och inköp av utrustning till verksamheterna.

Beställare äldreomsorg

I augusti månad hade ca 1 786 personer på Kungsholmen biståndsbedömda insatser, vilket är ungefär lika många personer som strax innan pandemin. Jämfört med före pandemin är det fler som har insatser i ordinärt boende och färre inom vård- och omsorgsboende samt servicehus. Beställarverksamheten prognostiserar ett större överskott som kan hänföras till effekter av pandemin som tidigare under året inneburit betydligt färre antal köp av och behov av antal vård- och omsorgsboende platser än budgeterat. Genomsnittligt antal platser för perioden januari-augusti är 413 att jämföra med budgeterat 421 platser och att jämföra med samma period föregående år med 385 platser, denna avvikelse motsvarar den största avvikelsen i mnkr. Även behovet av hemtjänst i ordinärt boende har hittills under året varit betydligt lägre än budgeterat, i augusti månad ses dock en ökning av antalet personer med behov av insatsen. Även inom övriga insatser såsom servicehusplatser, dagverksamhet, ledsagning mm. ses ett minskat behov jämfört med budgeterat. Verksamheten förväntar sig en successiv ökning av samtliga insatser, i prognosen är hänsyn tagen till denna ökning till året slut för samtliga insatser.

Nyckeltal - Äldreomsorg Beställarperspektiv	Planering 2022	Utfall 2022	Utfall 2022	Utfall 2021
Antal personer/mån.insatser/timmar		Aug	Snitt jan-aug	Snitt jan-aug
Tot antal personer med insats		1 786	1 745	1 678
Vård- och omsorgsplatser	421	421	413	385
Servicehus	67	63	65	63
Dagverksamhet	60	56	58	45

Nyckeltal - Äldreomsorg Beställarperspektiv	Planering 2022	Utfall 2022	Utfall 2022	Utfall 2021
Hemtjänst	924	902	893	888
Utförda hemtjänst timmar		26 511	26 525	25 806

Utförare äldreomsorg

Sammantaget prognostiserar utförarenheterna ett överskott. Samtliga utförarenheter utom hemtjänsten och ett vård- och omsorgsboende visar en budget i balans eller ett överskott. En av orsakerna till överskotten är en stabil beläggningsgrad sedan april månad, full kompensation för sjuklönekostnaderna under december till mars samt att verksamheterna har arbetat med att anpassa bemanningen till en lägre intäktsnivå jämfört med före pandemin.

Utförarverksamheterna har dessutom erhållit externa medel som exempelvis statsbidrag av engångskaraktär för olika insatser som beviljats sent under budgetåret, vilket innebär att det kan vara svårt att hinna använda alla medlen innan årets slut.

Verksamheten har inom vård- och omsorgsboende fortfarande ett antal lägenheter tillfälligt tomställda i avvaktan på ökad efterfrågan på platser.

För närvarande säljer Kungsholmens två vård- och omsorgsboenden cirka 40 procent av platserna till Kungsholmens beställarverksamhet och resterande platser till övriga stadsdelar och andra kommuner. Kungsholmens två servicehus säljer ca 30 procent av platserna till Kungsholmens beställarverksamhet och resterande platser till andra stadsdelar.

I prognosen ingår en successiv ökning av beläggningen under året samt en anpassning av bemanning till aktuellt antal belagda platser.

Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet stöd- och service till personer med funktionsnedsättning prognostiserar ett överskott om 3,3 mnkr före respektive 1,2 mnkr efter resultatdispositioner.

Beställare stöd- och service till personer med funktionsnedsättning

Beställarverksamheten prognostiserar ett underskott. Verksamheten har med stor framgång arbetat med att priset förhandla placeringar som är utanför Stockholms stads ramavtal där kostnaderna inte täcks av tilldelad schablon. Dessa åtgärder har haft märkbara effekter vilket inneburit att kostnaderna minskat och kommit närmare schablonbeloppet (se bilaga 2). Budgethållningen utmanas av att det fasta anslaget inte täcker kostnaderna. *Kostnaderna för turbundna resor* till och från daglig verksamhet ligger på en högre nivå än budgeterat eftersom flera brukare har längre resväg till verksamheten. En ny upphandling är på gång avseende turbundna resor vilket eventuellt kan påverka prognosen.

Det löpande arbetet med budgethållningsåtgärder syns inte alltid fullt ut i den ekonomiska prognosen och boksluten mellan åren. Komplexiteten i verksamheten innebär att åtgärder som genomförs på individnivå och som innebär en stor besparing kan komma att neutraliseras, främst av nya kostsamma individärenden där placering sker utanför ramavtalet.

Nyckeltal - Stöd och service till pers. med funktionsnedsättning	Planering 2022	Utfall 2022	Utfall 2022	Utfall 2021
Beställarperspektiv		Aug	Snitt jan-aug	Snitt jan-aug
Vuxenboende SoL	7	11	10	10
Hemtjänst SoL	89	73	78	84
Vuxenboende LSS	98	98	97	97
Barnboende LSS	2	1	2	2
Daglig verksamhet	157	158	149	159
Kostnader för resor tkr/mån	900	1005	867	792

Utförare stöd- och service till personer med funktionsnedsättning

Utförarenheterna daglig verksamhet, grupp- och servicebostäder samt personlig assistans prognostiserar sammantaget ett överskott. Verksamheterna har erhållit statsbidrag för sjuklönekostnader avseende perioden december till och med mars.

Daglig verksamhet prognostiserar ett överskott. Grupp- och servicebostäder har från årets början haft åtgärder för att klara en budget i balans, dessa åtgärder har givit effekt och enheten prognostiserar ett överskott. En del av åtgärderna var och är att säkerställa att samtliga boende är bedömda i rätt nivå samt att kontinuerligt säkerställa rätt och effektiv bemanning på enheterna. Verksamheten för personlig assistans prognostiserar ett underskott, som hänförs till att verksamheten har för få brukare för att möjliggöra en budget i balans.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet barn, kultur och fritid prognostiserar en budget i balans.

Verksamheten består av parklekar, fritidsgårdar, kolloverksamhet, föreningsbidrag, nationaldagsfirandet och konsumentvägledning. Inom verksamhetsområdet finansieras även idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Verksamheten för *parklekar* respektive verksamheten för *fritidsgårdar* prognostiserar en budget i balans.

År 2022 genomfördes *nationaldagsfirandet i Rålambshovsparken*, vilket inte varit möjligt de två senaste åren till följd av pandemin. Kostnaden uppgick till 1,3 mnkr vilket innebar ett överskridande med 0,3 mnkr jämfört med budget. Underskottet balanseras av att en del av verksamheterna har haft vakanser i samband med rekrytering.

Kolloverksamheten år 2022 omfattade 464 ansökningar varav 71 % tackade ja. Detta följer tidigare års trender, där endast förra året avvek från trenden då 58% tackade ja.

Verksamhetsområdet fick en budgetjustering strax före sommaren om 0,8 mnkr i form av finansiering via donationsstiftelser.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd prognostiserar ett underskott om 6,3 mnkr vilket är en förbättring jämfört med föregående månad. I prognosen ingår budgethållningsåtgärder som

månadsvis följs upp. Dessa har dock ännu inte givit full effekt. Delar av underskottet ca 3,0 mnkr hänförs till betydligt högre handläggningskostnader än budgeterat.

Underskottet beror också på att fler hushåll än budgeterat får bistånd. Däremot har antalet bidragshushåll sjunkit mellan januari och juli. Dock kan avslut av OSA-anställningar under hösten komma att påverka en eventuell ökning av antalet bidragshushåll. Medelbidraget är högre år 2022 jämfört med föregående år vilket troligtvis är kopplat till ökade kostnader för vandrarhemslignande boende. Även antal barnfamiljer påverkar storleken på medelbidraget.

Årets genomsnittliga antal bidragshushåll för perioden januari-juli var 155 hushåll att jämföra med budget om 146 hushåll. Föregående år samma period var 190, vilket är en minskning med 35 hushåll. Antal bidragshushåll i juli månad var 151. Det genomsnittliga medelbidraget för januari-juli var 11 124 kronor att jämföra med samma period föregående år som var 10 127. Medelbidraget för juli månad var 10 733 vilket är lägre än juni månad. Medelbidraget för Kungsholmen är högre än stadens genomsnitt. (se bilaga 2)

Verksamheten ekonomiskt bistånd finns organisatoriskt inom Östermalms stadsdelsförvaltning som hanterar denna verksamhet också för Kungsholmens och Norrmalms stadsdelsnämnder.

Nyckeltal - Ekonomiskt bistånd	Planering 2022	Utfall 2022	Utfall 2022	Utfall 2021
		Juli	Snitt jan-jul	Snitt jan-jul
Antal bidragshushåll Kungsholmen	146	151	155	190
Utbetalat försörjningsstöd (tkr per månad)	1 458	1 621	1 723	1 923
Medelbidrag Kungsholmen (kr/mån)	10 000	10 733	11 124	10 127
Medelbidrag Staden (kr/mån)	10 000	9 986	10 174	9 727

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamheten arbetsmarknadsåtgärder prognostiserar ett överskott om 0,2 mnkr.

Insatser inom arbetsmarknadsåtgärder är bland annat Stockholmsjobb, OSA (offentligt skyddat arbete) samt feriearbetare.

Gällande verksamheten för feriearbete är budgeterat för 140 platser. Förvaltning har höjt ambitionen, till och med augusti har 203 ungdomar haft en ferieplats, till årets slut är prognosen att ungefär 210 ungdomar kommer att erbjudas en plats då platser kommer att erbjudas under höst- eller jullovet.

Nyckeltal - Arbetsmarknadsåtgärder	Planering 2022	Utfall 2022	Prognos 2022	Utfall 2021
		Totalt jan-aug	Totalt jan-dec	Totalt jan-dec
Antal feriearbetare	140	203	210	168

Stadsmiljö

Stadsmiljöverksamheten prognostiserar ett underskott om totalt 1,9 mnkr. Underskottet hänförs till att extra satsningar om 0,7 mnkr som genomförs inom parkdriften bland annat trädvård, slyröjning, förbättrade fallskyddsytor på lekplatser samt utökad vattenprovtagning

vid Smedsuddsbadet. Ytterligare åtgärder planeras om leverantörer har möjlighet att fullfölja uppdragen inom innevarande budgetår. Satsningarna har varit möjliga tack vare förvaltningens ekonomiska läge under 2022. Underskottet hänförs även till att förvaltningen till följd av det ekonomiska läget valt att för år 2022 inte söka budgetjustering för arbete med utsatta EU-medborgare som prognostiseras till ca 1,7 mnkr. För avskrivningar prognostiseras ett överskott om 0,5 mnkr.

Verksamheten finns organisatoriskt inom Norrmalms stadsdelsförvaltning.

Övrig verksamhet

Under övrig verksamhet har det budgeterats en reserv för eventuell underskottstäckning om 7,0 mnkr. För närvarande täcker denna reserv delar av ett prognostiserat underskott för framförallt ekonomiskt bistånd.

Resultatenheter

För stadens resultatenheter gäller att enheter som redovisade budgetöverskott i bokslutet 2021 får disponera detta under 2022. Omvänt gäller om enheten redovisade ett budgetunderskott i bokslutet så måste det täckas under 2021. Resultatenheterna får ta med sig 100 procent av såväl över- som underskott till nästkommande år, men maximalt 5 procent av bruttobudgeten innevarande år. Enhetens ackumulerade överskott får inte överstiga 10 procent av bruttobudgeten.

Inom förvaltningen finns elva resultatenheter varav två stycken är nyinrättade inför år 2022. Sammantaget överfördes 31,3 mnkr från år 2021 till år 2022. Resultatenheterna sammantaget beräknas överföra 40,0 mnkr till år 2023 vilket är en ökning med 8,7 mnkr.

Individ och familjeomsorg, socialpsykiatri

Förvaltningens utförarverksamhet inom socialpsykiatri är en resultatenhet. Enheten förde över ett överskott om 0,6 mnkr från år 2021 till 2022. Enheten prognostiserar att överföra 0,7 mnkr till 2023.

Förskoleverksamhet

Förvaltningen har fem förskoleområden och samtliga är resultatenheter. Sammantaget överförde resultatenheterna ett överskott om 20,4 mnkr från år 2021 till år 2022. Förskolans resultatenheter prognostiserar att överföra 20,8 mnkr till år 2023 vilket är en ökning med 0,4 mnkr.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen har två verksamheter inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning som är resultatenheter, varav en nyinrättades inför år 2022. Sammantaget överfördes 2,1 mnkr från år 2021 till år 2022. Resultatenheternas sammantaget prognostiserar att överföra 4,2 mnkr till år 2023 vilket är en ökning med 2,1 mnkr.

Äldreomsorg

Förvaltningen har tre resultatenheter inom verksamhetsområdet äldreomsorg, två servicehus samt ett vård- och omsorgsboende som är ny och inrättades inför år 2022. Resultatenheterna

förde över ett överskott om 8,3 mnkr från år 2021 till år 2022. Äldreomsorgens resultatenheter prognostiserar att överföra 14,4 mnkr till år 2023 vilket är en ökning med 6,1 mnkr.

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2022	Resultatöverföring från 2021 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknat resultat 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2023 Överskott (+) Underskott (-)
Socialpsykiatri	-6 700,0	-593,0	-300,0	670,0
St Eriks förskoleområde	-36 200,0	-1 800,0	-900,0	2 700,0
Kungsholmens södra förskoleområde	-48 700,0	-5 000,0	0,0	4 870,0
S:t Görans förskoleområde	-47 200,0	-4 957,0	-1 100,0	4 720,0
Hornsbergs förskoleområde	-47 100,0	-4 800,0	-800,0	4 710,0
Marieberg och Essingeöarnas förskoleområde	-38 000,0	-3 800,0	-800,0	3 800,0
Pilträdet Servicehus	-62 200,0	-5 840,0	-6 100,0	6 220,0
Fridhemmet Servicehus	-52 500,0	-2 431,0	-2 500,0	4 930,0
Alströmerhemmet vård- och omsorgsboende	-78 100,0	0,0	-3 200,0	3 200,0
Kungsholmens dagliga verksamhet	-21 600,0	-2 100,0	-1 500,0	2 160,0
Service- och gruppboendestäder	-45 100,0	0,0	-2 000,0	2 000,0
Summa resultatenheter		-31 321,0	-19 200,0	39 980,0

Investeringar

Mnkr, netto	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prognos	Avvikelse
Parkinvesteringar	4,0		3,5	0,5
Parkreinvesteringar	3,6		3,6	0,0
Nycklade medel Stadsmiljö	8,8		8,8	0,0
Klimatinvesteringar	1,3		1,3	0,0
Trygghetsinvesteringar	0,0		0,0	0,0
Övriga investeringsmedel	1,6		1,6	0,0
Maskiner & inventarier	1,9	3,0	4,9	0,0
Totalt	21,2	3,0	23,7	0,5

Investeringar prognostiserar ett överskott om 0,5 mnkr.

Stadsdelsnämndens investeringsbudget för 2022 är 21,2 mnkr varav 1,9 mnkr avser maskiner och inventarier. Förvaltningen söker en budgetjustering om 3,0 mnkr för uppfräschning av inventarier vid särskilda boenden, gruppboenden mm. Stadsmiljö prognostiserar ett överskott om 0,5 mnkr som förvaltning önskar ombudgetera till kommande budgetår.

Inventarier och maskiner

Nämnden begär i ärendet budgetjustering för ökade kostnader motsvarande 3,0 mnkr, vilket hör samman med upprustning av inventarier inom såväl vård- och omsorgsboenden som inom gruppboendestäder inom verksamheten för stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Ingen avvikelser under förutsättning att begärd budgetjustering godkänns.

Klimatinvesteringar

Ingen budgetavvikelse.

Investeringar exkl. parkinvesteringar

Mnkr	Budget 2022	Budgetjustering	Prognos T2	Avvikelse
Klimatinvesteringar				
Belysning	0,5		0,5	0,0
Vitvaror	0,8		0,8	0,0
Maskiner & inventarier				
Maskiner & inventarier	1,9	3,0	4,9	0,0
Totalt	3,2	3,0	6,2	0,0

Parkinvesteringar

Stadsdelsnämnden har i budget 2022 tilldelats 18,0 mnkr för investeringar och reinvesteringar i parker och grönområden. Dessa medel fördelas på följande objekt:

Mnkr	Budget 2022	Budgetjustering	Prognos T2	Avvikelse
Centrala medel (och reinvesteringar)				
Polishusparken	6,0		6,0	0,0
Karlbergskanalen strandpromenad	1,6		1,1	0,5
Nycklade medel				
Polishusparken	1,0		0,0	1,0
Rålambshovsparken	2,6		2,6	0,0
Rinmangården	0,3		0,9	-0,6
Signalparken	0,3		0,2	0,1
Kristinebergsparken lekplats	1,0		1,2	-0,2
Utegymp Broparken, St Essingen	1,0		0,7	0,3
Kungsholms strandstig vid TN	0,5		0,5	0,0

Mnkr	Budget 2022	Budgetjustering	Prognos T2	Avvikelse
Västra och östra Kungsholmen	0,8		0,8	0,0
Fredhäll och Marieberg	0,7		1,3	-0,6
Lilla och Stora Essingen	0,6		0,6	0,0
Övrigt				
Investering lekplats	1,2		1,2	0,0
Sthlm vid vatten (Bryggvägar och möbler)	0,4		0,4	0,0
Totalt	18,0	0,0	17,5	0,5

I tabellen ovan framgår den omfördelning som verksamheten prognostiserar. Störst omfördelning återfinns mellan Polishusparken, Rinmansgården samt Fredhäll/Marieberg.

Karlbergskanalens strandpromenad:

Under sommaren blev upphandlingen av geoteknisk expertis till Karlbergskanalens strandpromenad klar. Denna typ av konsulttjänst är inget stadsdelarna normalt sett nyttjar och därmed fanns inget ramavtal att göra avrop ifrån vilket tog extra mycket tid. Konsulten startar sitt arbete i september. Då arbetet innebär borringar ute i fält samt från pråm i vattnet är det många delar att planera och även en del tillstånd som behövs. Vår bedömning just nu är att budgeten om 1,6 mnkr för detta projekt inte kommer arbetas upp helt under innevarande år och därmed kan ca 0,5 mnkr behöva ombudgeras till nästa år.

Kommande år (2023-2027) behöver åtgärder projekteras och genomföras längs Karlbergskanalens strandpromenad, för att motverka instabilitet och öka tillgängligheten. Genomförande av åtgärder beräknas inte att kunna rymmas inom ordinarie budgetram då kostnaden beräknas landa någonstans omkring 30-35 miljoner. Detta är ett antagande med stor osäkerhetsfaktor, då det är mycket svårt att ge en kostnadsuppskattning i det läge som projektet befinner sig i just nu.

Omslutningsförändringar

Kommunfullmäktiges budget har endast tilldelats kostnader och intäkter för nämndens egen verksamhet. Vid försäljning av verksamhet till andra stadsdelar och kommuner ökar nämnden sin omslutning på kostnads- och intäktssidan. Dessutom återsöker nämnden ersättning för kostnader avseende ensamkommande flyktingbarn, hyresintäkter, div bidrag. Nettot av omslutningsförändringarna är alltid noll.

I verksamhetsplanen anmälde förvaltningen omslutningsförändringar om 292,8 mnkr. I Tertialrapport 2 anmäler förvaltningen ytterligare omslutningsförändringar om 44,5 mnkr. Totalt anmäler förvaltningen omslutningsförändringar om 337,3 mnkr för år 2022.

Ökade kostnader/intäkter för (mnkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Individ- och familjeomsorg	3,7	-3,7	0,0
varav Barn och ungdom	1,4	-1,4	0,0
varav Vuxen	0,5	-0,5	0,0

Ökade kostnader/intäkter för (mnkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
varav Socialpsykiatri	0,4	-0,4	0,0
varav Nyanlända	1,4	-1,4	0,0
Förskola	9,1	-9,1	0,0
Äldreomsorg	28,6	-28,6	0,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	0,7	-0,7	0,0
Verksamhet för barn, kultur och fritid	0,2	-0,2	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	2,0	-2,0	0,0
Ekonomiskt bistånd	0,2	-0,2	0,0
Summa	44,5	-44,5	0,0

Budgetjusteringar

Driftbudget

Inventarier och maskiner

Nämnden begär 3,0 mnkr för ökade investeringskostnader för maskiner och inventarier. Vilket hör samman med upprustning av inventarier inom såväl vård- och omsorgsboenden som inom gruppboendestäder inom verksamheten för stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Ingen avvikelse under förutsättning att begärd budgetjustering godkänns.

Medel för lokaländamål

Inte aktuellt.

Analys av balansräkning

Mnkr	T2 2021	T2 2022
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	142,3	142,4
Mark och byggnader	134,4	136,3
Maskiner och inventarier	7,9	6,1
Omsättningstillgångar	126,5	131,5
Kundfordringar	24,7	31,7
Diverse kortfristiga fordringar	50,5	50
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	51,3	49,8
Summa tillgångar	268,8	273,9
Skulder och eget kapital		
Eget kapital	-158	-156,9

Mnkr	T2 2021	T2 2022
Långfristiga skulder	-3,9	-6,8
Kortfristiga skulder	-107	-110,2
Leverantörsskulder	-23,9	-32,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-83,1	-77,6
Summa skulder och eget kapital	-268,8	-273,9

Endast större avvikelser kommenteras.

Tillgångar

De totala tillgångarna har i jämförelse med tertial 2 2021 ökat med cirka 5,1 mnkr. Anläggningstillgångar har ökat med 0,1 mnkr. Ökningen beror bland annat på att mer pågående investeringsprojekt inom stadsmiljö som inte avslutats än jämfört med samma tidpunkt förra året. Dock har investeringar i nya maskiner och inventarier minskat något under tertial 2 2022 jämfört med förra året samma tidpunkt och därmed blir årets avskrivningar större än anskaffningar. Omsättningstillgångarna har ökat totalt på förvaltningen med cirka 5 mnkr varav kundfordringar har ökat mest i tertial 2 2022 i jämförelse med föregående tertial 2 2021. Det är främst intern försäljning inom verksamhet äldreomsorg som har ökat till andra stadsdelsförvaltningar jämfört med förra året vid samma period. Upplupna intäkter mot Migrationsverket för ensamkommande barn (EKB) har dock minskat då förvaltningen har mindre antal brukare inom EKB-enheten jämfört med samma tidpunkt i augusti förra året. Förvaltningen har sen år 2015 handlagt EKB för Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm. Denna gemensamma EKB-enhet för tre förvaltningar har upplösts i oktober 2021.

Skulder

Långfristiga skulder består av långsiktiga investeringsbidrag inom verksamheten stadsmiljö. Nämndens kortfristiga skulder har ökat med 3,2 mnkr jämfört med tertial 2 2021. En minskning av bokade upplupna kostnader i tertial 2 2022 i jämförelse med tertial 2 2021 beror bland annat på upplupna löner detta år. Avtal om lönerörelsen var inte färdiga vid tertial 2 2021 i augusti för några förbund, då förhandlingar och löneökningar hade skjutits upp till hösten 2021. I år var detta inte fallet, då samtliga förbund var färdiga. Minskningen av upplupna kostnader har nu i jämförelse med föregående år vid samma tidpunkt minskat även gentemot Östermalm och Norrmalm. Det beror på att den gemensamma EKB-enheten har avvecklats under hösten 2021. Kungsholmen handlägger numera inte några placeringar åt dem andra förvaltningar på verksamheten EKB. Minskningen av upplupna kostnader beror också på att vi har färre placeringar och brukare i år inom EKB på Kungsholmen.

Enligt stadsdelens balansräkning visar eget kapital endast skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Övrigt

Intern kontroll

Nämnderna ska i tertialrapporten delrapportera hur det interna kontrollarbetet har fortlöpt

hittills under året med fokus på eventuella väsentliga avvikelser och åtgärder som vidtagits för att hantera avvikelserna. En avvikelse handlar om att något i det interna kontrollsystemet brister, till exempel en systematisk kontroll eller nämndens rapporteringsrutiner.

I internkontrollplan 2022 lyfts processerna:

- Drift och underhåll av stadsdelsorådets parker med fokus på vattenkvalitet
- Förebygga otillåten påverkan
- Orosanmälan till socialtjänsten
- Rättssäker socialtjänst med fokus på handläggningsrutiner
- Vård och omsorg för äldre med fokus på trygghetslarm och basal hygien
- Inköp av ekologisk mat
- Ekonomisk förvaltning med fokus på riktlinjer för mutor och jäv
- Budgetföljsamhet
- Arkiv och registratur, med fokus på arkivering och gallring
- Systematiskt informationssäkerhetsarbete med fokus på informationsklassificeringar, personuppgiftshantering och personuppgiftsincidenter

Kontrollaktiviteter har genomförts. Inga väsentliga avvikelser har framkommit. Av tio processer är det två som har en mindre avvikelse. Avvikelserna handlar i båda fallen om bristande dokumentation vilket med åtgärder kommer att säkerställas till årets slut då det interna kontrollarbetet ska redovisas i sin helhet. Nedan presenteras de avvikelser som framkommit.

Rättssäker socialtjänst med fokus på handläggningsrutiner

Verksamheternas dokumentation av egenkontroller har granskats. Flera egenkontroller, där ibland handläggningsrutiner, kommer att genomföras under hösten. De egenkontroller som genomfördes under tertial 1 och 2 är till viss del underrapporterade. Enhetschefer har påmint om hur egenkontrollerna ska dokumenteras.

Åtgärd: Information och tydliggörande hur och när dokumentation av egenkontroller ska vara ifyllda inför skrivandet av verksamhetsberättelsen 2022.

Ekonomisk förvaltning med fokus på riktlinjer för mutor och jäv

Vid kontroll av enheternas sammanställningar av egenkontroller framkommer inom socialtjänstavdelningen att flera enheter ej rapporterat att de tagit upp riktlinjer för mutor under året. Inom avdelningen har riktlinjer för mutor och jäv har tagits upp på ledningsgruppsmöte på avdelningsnivå. Huruvida det tagits upp på respektive enhet är ej känt. Avdelningen bedömer att det sannolikt finns en underrapportering av genomförda egenkontroller i verksamheterna.

Åtgärd: Tydliggörande av anvisningar gällande dokumentation av egenkontroll inför verksamhetsberättelse.

Övrigt: Övriga stickprovskontroller avseende representation visar ej på någon större avvikelse. Parallellt med kontroller pågår ett övergripande arbete med att uppdatera förvaltningens rutiner för representation, mutor och jäv, med fokus på just representation.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Agenda 2030 syftar till att skapa en hållbar utveckling. Staden har en stor del av ansvaret för genomförandet av de globala målen genom att flera av grunduppdragen är direkt eller indirekt kopplade till specifika delmål i agendan. Målen om en hållbar social, ekonomisk och miljömässig utveckling ligger i linje med stadens vision och budget.

Under verksamhetsmålen presenteras aktiviteter och åtgärder som bidrar till måluppfyllelse. Nedan presenteras arbetet med att uppnå målen för klimatomställning, minskad ojämlikhet och jämställdhet. Minskad ojämlikhet berör både barns rättigheter och nationella minoriteter som beskrivs under särskilda rubriker nedan.

Klimatomställning

Förvaltningens arbete utgår från stadens miljöprogram och klimathandlingsplan för att uppnå mål 13 Bekämpa klimatförändringarna i Agenda 2030. Detta görs bland annat utifrån:

- mål 7 *Hållbar energi för alla* genom ett målinriktat energieffektiviseringsarbete för att minska verksamheternas energiförbrukning;
- mål 11 *Hållbara städer och samhällen* genom det dagliga arbetet med att förvaltningens resor, transporter, mattransporter och leveranser ska vara klimatsmarta;
- mål 12 *Hållbar konsumtion och produktion* genom att i första hand använda *Stocket återbruk* vid inköp och avyttring av inventarier; minska inköp av engångs- och plastprodukter; öka andelen hämtställen för matavfall, plastavfall och annat avfall; minska matsvinnet och minska inköp av livsmedel och måltider med hög CO₂-påverkan;
- mål 15 *Ekosystem och biologisk mångfald* genom förvaltningens kontinuerliga arbete med att anpassa Kungsholmens parker och grönområden till nya klimatförutsättningar samtidigt som den biologiska mångfalden värnas och stärks.

Jämställdhet

Förvaltningens arbete sker i enlighet med stadens program för ett jämställt Stockholm. Förvaltningen synliggör skillnader mellan män och kvinnor, flickor och pojkar genom att analysera statistik utifrån män respektive kvinnor. I de fall som betydande skillnader uppmärksammas görs en analys och åtgärder vidtas för att minska skillnaderna. En sammanställd analys presenteras till verksamhetsberättelsen.

Alla förskolor arbetar för att ge flickor och pojkar samma möjligheter och rättigheter till en god omsorg och en bra utbildning i förskolan. Varje förskola har en egen plan mot diskriminering och kränkande behandling som innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering av barn. I samband med verksamhetsberättelsen har alla förskolor lämnat en redovisning för hur de planerade åtgärderna har genomförts och vilka effekter de fått. Förskolorna lyfter bland annat fram att arbetet med främjande och förebyggande åtgärder för kränkande behandling har

bidragit till att barnen fått kunskap om sina och andras rättigheter och att de utvecklat förmågan att respektera varandras känslor, åsikter och olikheter.

I förskoleundersökningen är flickornas vårdnadshavare något mer nöjda än pojkarnas. De förskolor som har stora skillnader mellan resultaten för flickor och pojkar kommer att analysera dem och ta fram åtgärder för att minska skillnaderna.

Förvaltningen fortsätter att arbeta för jämställd hälsa och att våld i nära relationer ska upphöra. Våld och förtryck i olika typer av nära relationer är företeelser som i stor utsträckning är uttryck för en ojämlik maktrelation mellan män och kvinnor. Detta eftersom kvinnor är i stark majoritet bland dem som utsätts och män i större utsträckning är förövare. En viktig del i förvaltningens jämställdhetsarbete är den samverkan som sker mellan relationsvårdshandläggarna och familjeenheten. Genom kontinuerliga och gemensamma ärendedragningar uppmärksammas ärenden där det förekommer våld. Fler våldsutsatta, våldsutövare samt barn som upplevt våld kan därmed erbjudas stödinsatser och behandling. Utöver intern samverkan förväntas även samverkan med Relationsvårdscentrum Innerstaden och polisen bidra till att förvaltningen når fler våldsutövare, en grupp som idag är underrepresenterad. Ett annat exempel på förvaltningens jämställdhetsarbete är de nyligen påbörjade ärendedragningar som genomförs utifrån ett könsneutralt förhållningssätt. Detta ska öka förutsättningarna för individuella bedömningar och individuellt utformade insatser oavsett kön.

Forskning visar att anhörigas stöd till äldre personer till största delen utförs av kvinnor. Det är därför viktigt med anhörigstöd och anhörigavlastning för att öka jämställdheten. Kungsholmens anhörigkonsulent arbetar med detta och antalet kontakter med anhöriga har ökat jämfört med föregående år. Resultatet i årets brukarundersökning visar att det inte är någon större skillnad mellan män och kvinnor på enkätfrågan om den sammantagna nöjdheten med sin äldreomsorg. Generellt på riksnivå tenderar män att svara mer positivt på brukarenkäten än vad kvinnor gör kvinnor.

Djupintervjuer har gjorts på särskilt boende där det i individuppföljningen från föregående år uppmärksammats att kvinnor varit mindre nöjda med omsorgen än män i vissa delar. Utifrån dessa har enhetscheferna fått rekommendationer på åtgärder som skulle kunna öka nöjdheten. I årets brukarundersökning framkommer tvärtom att män är mer missnöjda än kvinnor i vissa frågor. Varje verksamhet behöver titta vidare på sina resultat och analysera ifall könsskillnader finns och i så fall sätta in åtgärder.

Barns rättigheter

Förvaltningen arbetar för att säkerställa barns rättigheter, i enlighet med FN:s barnkonvention. Arbetet vägleds av stadens program för barnets rättigheter och inflytande 2018-2022.

Barns delaktighet och inflytande är en viktig del i förskolornas värdegrund utifrån läroplanen och skollagen. Barnen görs delaktiga i förskolornas planering på olika sätt och har möjligheter att själva välja aktiviteter. Vid inskolningen av nya barn lägger pedagogerna stor vikt vid att lära känna och förstå barnens behov även om många av barnen inte utvecklat sitt talspråk. Vid större förändringar på förskolorna genomförs barnkonsekvensanalyser för att kartlägga hur

barnen påverkas av förändringen.

På socialtjänstavdelningen finns det ett barnrättsnätverk med representanter från olika enheter inom avdelningen som leds av verksamhetscontroller. För närvarande arbetar nätverket med att planera en barnrättsvecka under hösten. I nätverket kan representanterna ta med sig frågor och utmaningar från sin enhet för att ta upp till diskussion. Representanterna tar också med sig information som de delar till enheten. Under hösten kommer verksamhetscontrollern som håller i nätverket gå en kurs gällande barnkonventionen och barns rättigheter. På avdelningen pågår arbete med att göra barn mer delaktiga i kontakt med socialtjänsten. Några enheter har upprättat egenkontroller där dokumentation kommer gås igenom för att kontrollera rättssäkerhet i handläggningen till exempel genomförandeplaner, journalanteckningar och överväganden av vård. Det planeras även för egenkontroller gällande barnkonsekvensanalyser och hur barns synpunkter dokumenteras. Det pågår även arbete med en barnenkät som ska testas under hösten. En utmaning på avdelningen är att återkoppla utredningar till barn. Det finns utmaningar med hur detta ska ske till små barn och barn med funktionsvariationer. Det är även svårt att motivera föräldrar och barn till att komma på ytterligare ett möte vid socialtjänsten.

Inom äldreomsorgens beställarenhet och hemtjänsten finns ett fåtal brukare med hemmavarande barn under 18 år. Barnets bästa ska vara vägledande i socialtjänstens arbete och ska beaktas särskilt. Enheterna ska ha rutiner för det vilket kommer att tas fram under hösten.

Nationella minoriteters rättigheter

I Sverige finns fem erkända nationella minoriteter: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Förvaltningen informerar de nationella minoriteterna på lämpligt sätt om deras rättigheter när det behövs.

Vårdnadshavare får i samband med ansökan om plats på förskola möjlighet att lämna information om intresse av att barnet kan få tillgång till verksamhet på minoritetsspråk. Efterfrågan på förskoleverksamhet på minoritetsspråken är låg och de som önskat finskspråkig verksamhet har fått det. Inom stadsdelsnämndsområdet finns en fristående förskola som erbjuder finskspråkig verksamhet.

Inom socialtjänstavdelningen arbetar socialsekreterare för att barn som placeras i familjehem placeras på så sätt att de kan behålla sin identitet och sitt ursprung. Föräldrars önskemål tas tillvara så länge det inte strider mot barnets behov. För barn med annat språk undersöks möjligheten till hemspråk och om familjehemmet inte har samma ursprung uppmuntras familjen att läsa på och ta tillvara barnets ursprung.

På Baltzars träffpunkt för seniorer har Tornedalingarnas flaggdag uppmärksammats.

Övrigt

Synpunkter och klagomål

Under tertialet har det totalt rapporterats 1 082 synpunkter. 1 014 av dessa berör parkmiljö.

Förskola

Under tertialen har det inkommit 25 synpunkter och klagomål på förvaltningens förskolor. 9 av dem gäller kvalitet, 4 bemötande, 2 tillgänglighet och 10 gäller annat. Vid samtliga klagomål har vårdnadshavare kontaktats via mail eller telefonsamtal. Rektorerne har även tagit upp synpunkterna med pedagogerna.

Socialtjänst

Redovisningen för socialtjänstavdelningen avser beställarenheter, utförarenheterna i egen regi samt på entreprenad. Under perioden har det inkommit åtta stycken synpunkter och klagomål. Beställarenheterna har redovisat sju stycken och utförarenheterna i egen regi har inte redovisat någon. Det har inkommit ett klagomål till utförarenheten på entreprenad. Klagomålen har handlat om insatser, kvalitet och bemötande. Det går inte att göra en analys av de inrapporterade synpunkterna eftersom de berör olika områden, däremot har alla behandlats inom respektive enhet.

Äldreomsorg

Redovisningen för äldreomsorgen avser beställarenheten, utförarenheterna i egen regi och på entreprenad. Totalt har det under tertialet kommit in 35 synpunkter vilket är en minskning jämfört med föregående år. Beställarverksamheten har redovisat en synpunkt under tertialet som rör samverkan med sjukvården. För utförarverksamheterna rör synpunkterna framför allt brister i kvaliteten vid utförande av insatser. Alla verksamheter har tagit kontakt med brukare och/ eller anhöriga som lämnat synpunkter och klagomål för att samtala om och redovisa de åtgärder som vidtagits. Synpunkterna har åtgärdats genom samtal med personal och genomgång av rutiner.

Parkmiljö

Under perioden har 1 014 synpunkter inkommit. Det totala antalet synpunkter har minskat något i jämförelse med samma period föregående år, däremot har antalet felanmälningar ökat något. Många felanmälningar rör slitage på lekutrustning och utegym och underhåll i parkerna generellt, vilket delvis beror på det höga besöksstrycket på parkerna på Kungsholmen.

Många synpunkter har under sommaren rört stadsdelsområdets badplatser. Då det varit en varm sommar och då flera av Stockholms mest populära badplatser ligger på Kungsholmen ha dessa haft ett högt besöksstryck, vilket innebär ett stort slitage. Synpunkterna har bland annat rört trasiga badstegar och upprustning av bryggor. Många av inkomna synpunkter i början på sommaren rörde även skräp i park som uppkommit i samband med de studentfiranden som genomförts i parkerna.

Avvikelse och Lex Sarah

Inom socialtjänstavdelningen har det inkommit fyra rapporter enligt lex Sarah under årets andra tertial. Två av dessa är under utredning.

Majoriteten av de avvikelser och rapporter enligt Lex Sarah har kommit inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen gör bedömningen att det ökande antalet avvikelser går att härleda till ökad kunskap om avvikelser och Lex Sarah. Medarbetare har

blivit bättre på att upptäcka och påtala risker för missförhållanden i verksamheten. Under tertialet har alla medarbetare gått stadens webbutbildning om Lex Sarah och under hösten ska alla medarbetare genomgå en utbildning genom Carpe.

För äldreomsorgen har det inkommit en rapport enligt lex Sarah som är under utredning. Antalet rapporter enligt lex Sarah har minskat i jämförelse med föregående år. Det är främst färre händelser kring det digitala trygghetslarmet som är anledningen till det minskande antalet rapporter. Under tertialet har det inom äldreomsorgen totalt rapporterats 102 avvikelser enligt Socialtjänstlagen vilken är i linje med föregående år.

Under tertialet har 409 hälso- och sjukvårdsavvikelser rapporterats vilket är i linje med föregående år. De flesta rör fall och den vanligaste åtgärden är samtal med berörd personal. Vidare analys av resultatet sker samband med patientsäkerhetsberättelsen för 2022. Två anmälningar av vårdskada eller risk för vårdskada (Lex Maria) har inkommit under tertialet.

Att avvikelser rapporteras tyder på ett väl fungerande kvalitetsarbete där brister uppmärksammas och åtgärder vidtas. Vid avvikelser som sker hos entreprenör eller privat utförare samverkar förvaltningen med respektive utförare för att tillsammans säkerställa adekvata åtgärder vidtas.

Incidentrapportering (IA)

Incidentrapporteringen avser händelser som kan orsaka eller har orsakat, skada på människa, miljö eller egendom. Antal rapporterade händelser under tertiäl 2 uppgår till 98 stycken. De flesta rapporterade incidenter rör tillbud (36) och olycksfall (29).

Inom förskoleavdelningen har 37 stycken händelser rapporterats, socialtjänsten 14 händelser och äldreomsorgen 38 händelser. Övriga är inom förvaltningsadministration.

Personuppgiftsincidenter

Uppföljningen visar att hittills i år har sju personuppgiftsincidenter rapporterats. Av dem har tre bedömts vara så allvarliga att anmälan har gjorts till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).